

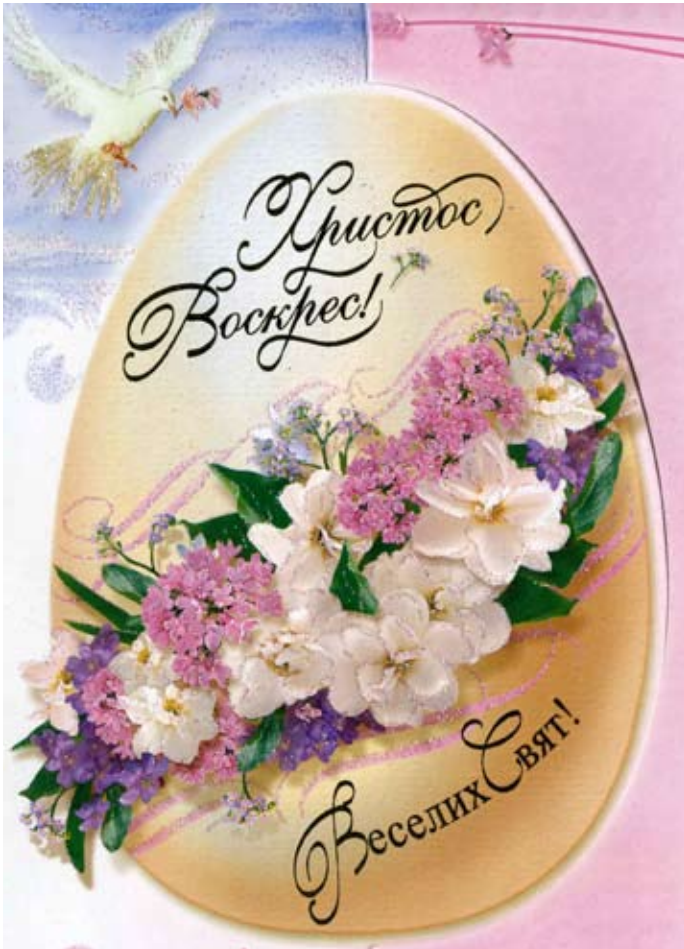
УНІВЕРСИТЕТСЬКА ДУМКА

ОСВІТА ДЛЯ СВІТЛА І СВІТУ!

Газета Тернопільського Національного економічного університету

Виходить з 28 жовтня 1994 року (до 2006 року — «Академія» (<http://www.tane.edu.ua/gazeta/>) №№3-4 (320-321), березень-квітень 2007 р.

ДОРОГІ ДРУЗІ!

Прийміть щирі вітання зі Світлим днем Христового Воскресіння!

Великдень – це свято сердечної віри, яке надихає нас надією на щасливе майбутнє, дарує життєвий оптимізм і духовні сили. Сьогодні ми продовжуємо сповідувати й утверджувати віковічні цінності, які органічною складовою увійшли в ментальність нашого народу, стали основою і символом нашої самобутності.

Непересічна краса урочистих обрядів, що панує у Великодні дні в наших домівках, нікого не залишає байдужими. Саме Великдень символізує всепермагаючу віру в торжество Життя і Любові.

Пасхальні урочистості кришталевим джерелом примножують одвічні українські традиції, сприяють економічному та культурному піднесенню батьківщини, консолідації суспільства.

Нехай Великодні дзвони озвучаться у серцях вірою, надією та любов'ю, а віра у всепереможність Добра залишається непохитною.

Радісних Вам свят, чудових Великодніх гаївок, пахучих пасок, яскравих крашанок та писанок.

Щастя та процвітання всьому нашому роду! Нехай це величне свято наповнить Ваші душі почуттями надії і любові, дарує щастя та добро.

Христос воскрес!

Воістину воскрес!

З повагою ректор Тернопільського національного економічного університету **Сергій ЮРІЙ**

ПІД ПЕРЕДЗВІН ВЕЛИКОДНІХ ДЗВОНІВ

родинно, спокійно, красиво, чисто і піднесено пройшов 29 березня ц.р. на сцені актовій зали нашого Університету концерт пам'яті лауреата Національної премії України ім. Тараса Шевченка, народного артиста України Назарія ЯРЕМЧУКА з нагоди 55-річчя від Дня народження.

Для славного Тернопілля співали заслужена артистка України Алла Кобилянська; лауреат міжнародних конкурсів Ірина Зінковська; вокальне тріо Тернопільської обласної філармонії — дзвінкоголосі «Солов'ї Галичини»; народна артистка України неперевершена Ніна Матвієнко і сини-соколята Назарія — Заслужені артисти України Дмитро і Назарій Яремчуки.

Артисти відпрацювали два концерти поспіль, а тому щирі вдякували ректору нашого Університету професору Сергію Юрію за представлений зал, сцену; пісенно молили Господа благословити наш храм науки.

Тернополяни ж скупали артистів в оплесках!

ПРЕМІЮ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ для молодих вчених 2006 року докторанту ТНЕУ, к.е.н., доценту Ірині Івашук за цикл наукових праць «Формування та реалізація новітньої митної парадигми в Україні» вручає Президент Віктор ЮЩЕНКО!

**Сину мій, не забудь ти моєї науки і нехай мої заповіді стережуть твоє серце...
Блаженна людина, що мудрість знайшла, і людина, що розум одержала. Приповісті Соломона**

Студентське самоврядування**Формування новітньої організації навчання у вищих навчальних закладах в рамках Болонського процесу: проблеми та шляхи вирішення**

— ось такою була назва круглого столу, який провела 29 березня 2007 року у залі засідань Центру європейських студій Університетська рада студентів. Студенти Університету обговорювали наступні питання: «Еволюція Болонських принципів навчання в Європі і їх можливість реалізації в Україні»; «Кредитно-модульна система навчання в ТНЕУ: перші результати і проблеми»; «Практика впровадження Болонського процесу у вищих навчальних закладах міста Тернополя».

Ректор Університету

Сергій Юрій зустрівся зі старостами академічних груп усіх факультетів Тернопільського національного економічного університету та відповів на сто письмових та майже п'ятдесят усних запитань. Найбільше (80%) студенти цікавилися навчальним процесом в Університеті та ставленням викладача до студента. Зустріч пройшла піднесено і результативно.

Повноваження студентського самоврядування розширилися**Прийнято зміни до Закону України «Про освіту»**

22 березня 2007 року Верховна Рада України ухвалила зміни та доповнення до деяких статей до Закону України «Про вищу освіту». Зокрема, зміни торкнулися статті 38 «Студентське самоврядування». Відповідно до якої створення у вищих навчальних закладах органів студентського самоврядування віднині покладатиметься на самих студентів.

Ці нововведення значно розширяють повноваження органів студентського самоврядування. Ними передбачено 10-% представництво студентського колективу у вчених та педагогічних радах. Можливість участі студентів у виборах ректорів і керівників факультетів та завідуючих кафедрами. Для цього керівництву вищих навчальних закладів доручено створити відповідні умови для забезпечення діяльності студентського самоврядування.

У всіх навчальних закладах органи самоврядування є виборними і формуються строком на один рік шляхом таємного голосування студентів. У їх роботі беруть участь лише ті особи, які навчаються у даному ВНЗ.

Станіслав Ніколаєнко зазначив, що відтепер адміністрація вищого навчального закладу повинна узгоджувати з лідерами студентського самоврядування рішення про відрахування студента з ВНЗ на підставах, не пов'язаних з академічною заборгованістю; поселення студента в гуртожиток та виселення з гуртожитку, крім випадків, пов'язаних з невиконанням умов договору про надання гуртожитку (у разі укладення такого договору); правила поведінки студентів та правил проживання в гуртожитках; участь в програмах міжнародного обміну студентами та програмах стажування.

За словами Міністра, змінами до Закону «Про вищу освіту» також передбачене активне залучення студентів до роботи комісії з ліцензування та акредитації вищих навчальних закладів. Також змінами до Закону передбачено цього року входження представника студентства до складу Державної акредитаційної комісії.

Вчена рада Університету вирішила численні наукові питання

28 березня 2007 року на засіданні Вченої ради ректор Університету, професор Сергій Юрій вручив дипломи про присудження наукового ступеня кандидата економічних наук: *Ірині Бабець, Аркадію Богачу, Людмилі Губановій, Володимирі Гуменюку, Ірині Карп, Людмилі Клівіденко, Марині Реслер, Мар'яні Романчукевич, Зоряні Сороківській, Ірині Стець та атестати* про присвоєння вченого звання: доцента кафедри фінансів *Ользі Хавтур*; доцента кафедри управління трудовими ресурсами і розміщення продуктивних сил *Сергію Надвичинному*.

Про склад науково-педагогічних працівників кафедр, оптимальність їх завантаженості відповідно до Закону України „Про вищу освіту” та інших нормативних документів доповів Вченій раді Г.П.Журавель; про підсумки заліково-екзаменаційної сесії за перший семестр 2006-2007 н.р. і державних екзаменів з економічної теорії на заочній формі навчання доповів С.А.Надвичинний; про підсумки проведення міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих учених „Економіка країн євразійського та африканського континентів і Україна” доповів Є.В.Савельєв. Вчена рада затвердила графіки навчального процесу на денну і заочну форми навчання на 2007-2008 н.р.(доп. С.В.Бабій); програми вступних іспитів до аспірантури і програм кандидатських іспитів (доп. А.Ф.Мельник); *Положення* про студентську поліклініку Тернопільського національного економічного університету (доп. П.І.Вакіряк); та рекомендувала до друку монографії: „*Економічні проблеми XXI століття*” під редакцією: С.І.Юрія, Є.В.Савельєва; „*Парадигма й контрверзи бухгалтерського обліку і звітності*” автори: Г.П.Журавель, П.Я.Хомин; „*Теорія і практика бюджетних інвестицій*” автори: О.П.Кириленко, Б.С.Малиняк; „*Митні ініціативи в глобальному просторі*” автор І.О.Івашук (доп. А.Ф.Мельник).

Вчена рада рекомендувала до друку

**Великдень несе благу вість
в Вашу хату, —
Хай буде щасливим
це радісне свято!
Хай спокій, надія
в душі запанують,
А ми Вам — сердечні
вітання даруєм!
Христос Воскрес!
Воістину воскрес!**

із присвоєнням грифу „Рекомендовано Міністерством освіти і науки України” навчальні посібники: „*Історія економіки та економічної думки*” автори: М.В.Лазарович, В.М.Ковальчук, М.І.Сарай; „*Конституційна юстиція в Україні*” автор Т.О.Цимбалістий; „*Практикум з вищої математики*” автори: В.М.Неміш, А.І.Процик, К.М.Березька; „*Контролінг*” автор І.Є.Давидович; „*Економіка і організація туристично-готельного підприємства*” автор П.Р.Пучентейло; „*Економетрія*” автор О.М.Лисюк; „*Фінансова статистика*” автор В.В.Маслій; „*Планування діяльності будівельного підприємства*” автор Б.М.Литвин; та рекомендувала до друку” навчальні посібники: „*Практикум для проведення практичних (семінарських) занять, самотійної роботи з курсу „Податкова система”*” автори: А.Я.Кізіма, Г.В.Василівська; „*Business English (діловодство)*” автор І.Д.Ярошук; „*Економічна теорія: політична економія*” автор А.С.Сірко (доп. Г.П.Журавель).

Далі Вчена рада Університету затвердила тему кандидатської дисертації „Міжнародне оподаткування та напрямки його гармонізації (в контексті євро інтеграційних процесів України)” викладачу кафедри ділової комунікації та організаційної поведінки *Вікторії Крамар* (науковий керівник д.е.н., завідувач кафедри податків та фіскальної політики Андрій Крисоватий); уточнила теми докторської та кандидатських дисертацій (доп. А.Ф.Мельник). Дозволила ліцензування освітньої діяльності ТНЕУ з підготовки іноземних громадян у 2007-2012 роках (доп. Є.В.Савельєв); перевела студентку другого курсу заочної форми навчання факультету економіки і управління *Іванну Гогільчин* на державне місце навчання у зв'язку зі смертю батьків (доп. М.І.Шинкарик); ліквідувала кафедру земельних відносин і технологічних дисциплін (доп. Р.Б.Гевко); рекомендувала до друку науковий журнал „*Світ фінансів*”, №1, 2007 рік; журнал „*Психологія і суспільство*”, №1, №2, 2007 рік; журнал „*Європейської економіки*”, №1, 2007 рік (доп. А.Ф.Мельник) та внесла зміни до *Положення* про нагородження медалами „Почесний професор університету” і „Почесний працівник університету” (доп. С.І.Юрій).

У конкурсних справах Вчена рада ТНЕУ обрала за конкурсом *Галину Ляхович* – на посаду *директора* Калуського НКЦ; *Миколу Кравчука* – на посаду *завідувача* кафедри теорії та історії держави і права; *Ірину Гумовську* – на посаду *завідувача* кафедри іноземних мов для фінансово-банківських спеціальностей; *Наталію Баранецьку* – на посаду *викладача* кафедри загальноекономічних та гуманітарних дисциплін Нововолинського факультету; *Олену Матвійчук* – на посаду *викладача* кафедри загальноекономічних та гуманітарних дисциплін Нововолинського факультету.

Марія ШЕЛЕСТОВСЬКА,
Вчений секретар ТНЕУ

**Праведність люд підіймає, а беззаконня — то сором народів.
Приповісті Соломона**

ШЛЯХОМ ІННОВАЦІЙНОЇ НАУКОВОЇ ДУМКИ - ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ЕКОНОМІКА У ТНЕУ

На запрошення факультету аграрної економіки і менеджменту з 26 лютого по 03 березня 2007 р. у Тернопільському національному економічному університеті перебував з офіційним візитом доктор економічних наук Бенедикт Герман (університет Потенгем (Англія), до 2005 р. доктор Б. Герман працював у Гарвардському університеті, який став альма-матер для 30 випускників - лауреатів Нобелівської премії).

Доктор Б. Герман з 1996 р. по 2000 р. працював секретарем асоціації APOLO e.V. На цей період припадає початок співробітництва і активний розвиток міжнародних зв'язків факультету аграрної економіки і менеджменту у напрямку стажування та навчання студентів у Федеративній Республіці Німеччина. Завдяки цьому Тернопільський національний економічний університет належить до шести вищих навчальних закладів України, з якими Асоціація зі співробітництва в галузі сільського господарства, екології та розвитку села у Східній Європі - APOLO e.V. (Arbeitsgemeinschaft für Projekte in Ökologie, Landwirtschaft und Landesentwicklung in Osteuropa e.V.) активно співпрацює впровадження останнього десятиріччя. До того ж першість серед вітчизняних ВНЗ у цьому питанні за висновками представників асоціації належить ТНЕУ.

Восени 2001 р. за активного сприяння доктора Б. Германа як співробітника Німецької консультативної групи з питань економічних реформ при Уряді України було організовано навчально-наукову екскурсію до нашого Університету для 50 студентів Інституту аграрної економіки університету Геттінген ім. Георга Августа (ФРН). До речі, це найбільша екскурсія іноземних студентів в історії Тернопільського національного економічного університету, а бібліотечний фонд нашого ВНЗ тоді поповнився подарованими німецькою стороною новими науковими виданнями. Вчені та аспіранти вищих навчальних закладів обох країн взяли участь у міжнародній науково-практичній конференції на тему „Стратегія розвитку аграрної економіки України: проблеми і перспективи” (осінь 2001 р.), а пізніше - в культурно-спортивній програмі.

Поряд з цим важливе місце у контексті поглиблення міжнародного співробітництва між вищими навчальними закладами посідає проведення наукових досліджень. Сюди належать і економічні експерименти, які у період з 28.02.2007 р. по 03.03.2007 р. спільно проведені університетом Потенгем і ТНЕУ. Такі науково-економічні експерименти фінансуються різними науково-дослідницькими закладами Європи і вже реалізовані, що стало можливим також завдяки особистому активному науковому пошуку доктора Б. Германа і досконалому володінню ним англійською, німецькою, французькою, іспанською, російською та арабською мовами у США, Англії, Німеччині, Швейцарії, Данії, Росії, Білорусі, КНР, Японії, Південній Кореї, Омані, Саудівській Аравії, Туреччині, Греції та інших країнах світу.

Науково-економічні експерименти -

На фото — доктори наук (зліва направо) Бенедикт Герман, Сергій Юрій, Роман Гевко

невід'ємна практична частина розвитку і обґрунтування гіпотез, наукових моделей і теорій у галузі експериментальної економіки. Експериментальна економіка - це новітня наука, яка у Західній Європі і США активно розвивається лише протягом останніх 25-30 років, а в Україні - фактично невідома. Суть експериментальної економіки полягає у розробці наукових висновків і рекомендацій, що відповідають методологічній схемі пізнання „експеримент - теорія (модель)”, а не традиційним класичним підходам, у певній мірі з суб'єктивним чи тенденційним філософським забарвленням - „теорія (філософія) - модель”.

Зрозуміло є важливість підтримки і розвитку такого напрямку перспективних наукових досліджень та й цілої галузі нової економічної науки у Тернопільському національному економічному університеті, що беззаперечно визначатиме його роль лідера у сфері інновацій сучасної економічної думки і освіти в Україні. Важливим аспектом експериментальної економіки є її фундаментальність, тобто основоположність, і практичне застосування на відміну від подекуди безпредметних наукових дискусій на теми глобалізації, євроінтеграції, трансформації економіки і різного роду інших

загальних проблем, що притаманні у великій мірі більшості пострадянських країн, де реалізуються усталені десятиріччями традиційні підходи наукового пізнання і його організації, які сьогодні видаються вже досить стереотипними та архаїчними. Перспективи розвитку експериментальної економіки становлять величезний потенціал і у Тернопільському національному економічному університеті сприятимуть впровадженню сучасних зразків світових наукових досліджень у вітчизняну науку, освіту та навчальний процес, а також безпосередній практичній інтеграції України у світове співтовариство.

Учасниками комп'ютерних та письмових науково-економічних експериментів у нашому Університеті, які були проведені у залі бібліотеки електронних ресурсів і навчальних аудиторіях ТНЕУ, стали 224 студенти усіх факультетів університету. Студенти запрошувалися до участі випадково і за добровільною згодою. Для усіх це було новим досвідом і, звичайно, можливістю завдяки самостійному прийняттю рішень в процесі експерименту заробити певну частину коштів для поповнення особистого студентського бюджету. Слід відмітити, що явка студентів становила 120 %, тобто кожний 5-ий студент за власною ініціативою запрошувався взяти участь в експерименті свого знайомого. Студенти, володіючи наданим на початок експерименту певним стартовим бюджетом коштів (гульденів), особисто вибирали економічні рішення стосовно подальшої кооперації з іншими учасниками своєї групи, а в кінці - одержували готівкою зароблені кошти у гривнях (переведених за визначеним обмінним курсом гульденів). Студенти зголошувалися для подальшої участі у науково-економічних експериментах, подаючи списки своїх електронних адрес, на які будуть вислані запрошення для участі у подібних експериментах у майбутньому.

02 березня 2007 р. на факультеті аграрної економіки і менеджменту доктор Б. Герман виступив з науковою доповіддю перед студентами, аспірантами і викладачами про свої дослідження та їх результати, які були проведені у багатьох країнах світу і будуть опубліковані згодом.

Під час свого візиту до Тернопільського національного економічного університету доктор Б. Герман зустрівся з ректором С.І. Юрієм, де було обговорено можливі напрямки подальшої співпраці між університетом Потенгем і ТНЕУ.

Висловлюємо щирі подяку за підтримку і допомогу в організації проведення науково-економічних експериментів ректору Університету - С.І. Юрію, управлінню міжнародних зв'язків університету, директору бібліотеки К.З. Возьному, працівникам бібліотеки електронних ресурсів і центру підготовки магістрів, особисто декану Україно-Нідерландського факультету Л.В. Гаврилюк-Єнсен, а також усім студентам університету - учасникам експериментів.

Микола ГОРЛАЧУК,
заступник декана з ДФН ФАЕМ

Конференції

БЕРЕГІНЮ

привезли в наш Університет

У Києві відбулася шоста Міжнародна науково-методична конференція «Безпека життя і діяльності людини — освіта, наука, практика», у якій взяла участь і виступила з доповіддю «Значення навчальної дисципліни Безпеки життєдіяльності у формуванні мотивації культури здоров'я студентської молоді» кандидат медичних наук, доцент, академік Міжнародної академії безпеки життєдіяльності, член Європейської асоціації з безпеки, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності людини Тернопільського національного економічного університету Світлана Лукашук-Федик.

Конференція, яку організували і провели Міністерство освіти і науки України, Інститут інноваційних технологій і змісту освіти при МОН, Національний авіаційний університет; Академія безпеки та основ здоров'я; Європейська асоціація безпеки (Польща); Міжнародна академія безпеки життєдіяльності, працювала два дні поспіль.

15 березня відкрив конференцію проректор Національного авіаційного університету В.П.Харченко.

Вітали учасників конференції О.В. Цибульник — головний спеціаліст секретаріату Кабінету Міністрів України, відповідальний секретар Національної ради з питань безпечної життєдіяльності населення при Кабінеті Міністрів України; Лешек Кожньовські — Президент Європейської асоціації безпеки (Польща); Хофрейтер Ладіслав — секретар наукової ради Європейської асоціації безпеки (Словакія); Сергій Осипенко — перший заступник начальника Інституту державного управління у сфері цивільного захисту Університету цивільного захисту України.

Також на пленарному засіданні конференції були підведені підсумки відкритого Всеукраїнського конкурсу «Краща робота з Безпеки життєдіяльності та основ здоров'я-2006».

Отже, дипломом переможця конкурсу (1 місце) із врученням статуетки Березині з факелом у руці, неначе захисниці, нагороджена Світлана Лукашук-Федик. Диплом підписав Президент Академії безпеки та основ здоров'я В.Заплатинський.

Наступного дня учасники конференції з України, Польщі, Словакії, Чехії, Росії працювали у секціях «Безпека життєдіяльності — освіта і наука»; «Медичні та психологічні аспекти безпеки людини»; «Наукові та практичні питання забезпечення безпеки людини та технічних систем»; «Екологічні питання безпеки життєдіяльності» та підсумували свою роботу, прийнявши відповідні рішення.

Підготувала Марія БАЛІЦЬКА

Проекти

Ще один поступ нашого Університету до інтеграції у Європейський освітній простір

На фото — (зліва направо) Григорій Журавель, Тетяна Шпак, Олександр Длугопольський у Римі (Італія)

З 19 лютого по 5 березня 2007 року група науковців Університету, а саме — професор, перший проректор ТНЕУ Журавель Г.П.; к.е.н., доцент кафедри державного і муніципального управління Длугопольський О.В.; викладач кафедри міжнародної економіки, фінансово-кредитних відносин та маркетингу Шпак Т.В. в рамках проекту Tempus-Tacis JER-26193-2005 «Кризовий аналіз і прийняття рішень в Україні» вивчали досвід Університету Риму La Sapienza (Італія) стосовно реалізації магістерських програм з кризового аналізу.

Під час стажування виконавцями були розроблені програми з модулів, підібрана навчальна література, отримані консультації в провідних фахівців з проблем економічного розвитку, інформаційних систем підтримки управлінських рішень, геополітики, екологічного та соціального менеджменту, опановані європейські ме-

тодики викладання навчальних дисциплін, за якими буде проводитись підготовка магістрів з кризового аналізу в ТНЕУ у 2007-2008 н.рр.

Стажкування проводилось на факультеті економіки університету La Sapienza, який є найбільшим та найпрестижнішим вузом Італії (кількість студентів усіх форм навчання перевищує 150 тис. чол.).

Магістерська програма з кризового аналізу охоплює 12 навчальних модулів, серед яких: міжнародні організації та міжнародні відносини, економікс, геополітика, основи наукових досліджень, екологічна стійкість, менеджмент якості здоров'я тощо.

Навчання за програмою триває 1,5 року (три семестри), з яких перший семестр присвячений опануванню слухачами основних навчальних курсів, другий — навчанню по 3 модулям з 12 за вибором з метою ґрунтовного вивчення основних аспектів майбутньої спеціалізації, а третій — проходженню практики та написанню магістерської роботи.

Усі предмети викладаються на англійській мові (ця практика буде впроваджена і в ТНЕУ), а тому досконале володіння англійською помножене на бажання вчитись в одному з провідних вузів Європи та отримати диплом міжнародного візиря для українських студентів є запорукою успіху на європейському ринку праці.

Особливістю виконуваного проекту є те, що в ньому беруть участь декілька університетів України (крім ТНЕУ у проект задіяні Дніпропетровський національний університет, Київський міжнародний університет та Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського), а також досвід Риму стосовно підготовки фахівців з кризового аналізу успішно адаптували сьогодні вищі учбові заклади Сараєво (Боснія і Герцеговина) та Белграда (Сербія). З метою обміну навчальним досвідом заплановано створення літніх шкіл у Римі, Сімферополі та Тернополі.

Програма проекту передбачає чимало цікавих заходів, в т.ч. обмін слухачами і викладачами.

Стажкування українських фахівців в Римі було добре організоване як в науково-методичному, так і в культурному аспектах, оскільки крім відвідування лекцій, роботи в інформаційному центрі та бібліотеці, була можливість ознайомитися з історією та культурою Риму, відвідати музеї Капітолію, Ватикану, собори середньовічного Риму, імператорські форуми та Колізей.

Олександр ДЛУГОПОЛЬСЬКИЙ,
к.е.н., доцент

Діти Університету

Щодня з нетерпінням чекає літа третьокласниця ЗОШ №5 м.Тернопіль, учасниця зразкового ансамблю танцю «АТЕШ» при нашому Університеті Анастасія ДОВГАНЬ

У численності люду величність царя.

Приповісті Соломона

Питання всеєвропейської стандартизації вимірювання рівнів володіння мовою

обговорювали учасники міжнародної науково-практичної конференції "Everything for Teaching English with Macmillan"

На фото — працює Президія конференції

16 березня 2007 року у Тернопільському національному економічному університеті відбулася міжнародна науково-практична конференція на тему "Everything for Teaching English with Macmillan", яка була організована і проведена за сприяння видавництва навчальної літератури Macmillan, агенції іноземних мов Наталії Дячук "Руна" та кафедри англійської мови для зовнішньоекономічної діяльності Тернопільського національного економічного університету.

На конференцію прибули приблизно 150 викладачів іноземних мов вищих навчальних закладів та шкіл, фахівців системи післядипломної освіти, науковців, аспірантів, які представляли вищі навчальні заклади та школи Тернополя, Львова, Івано-Франківська, Луцька, Чернігова, Ужгорода, Києва, Харкова, Дніпропетровська, Луганська.

Кафедра англійської мови для зовнішньоекономічної діяльності давно співпрацює з агенцією іноземних мов "Руна". Викладачі кафедри неодноразово проходили стажування та брали участь в роботах науково-практичних семінарів, організованих працівниками агенції, але вперше така масштабна наукова акція, присвячена сучасним проблемам викладання іноземних мов, пройшла на теренах нашого університету.

На пленарному засіданні учасників конференції привітали:

- проректор з наукової роботи Тернопільського національного економічного університету, д.е.н., професор А. Ф. Мельник, яка наголосила на важливості проведення подібних конференцій в контексті модернізації змісту вітчизняної освіти, пошуку нових форм навчання і вирішення проблем мовної підготовки школярів та студентів у сучасному багатомовному та полікультурному суспільстві.

- проректор з міжнародних зв'язків, д.е.н., професор Є. В. Савельєв відзначив здобутки педагогів кафедри англійської мови для зовнішньоекономічної діяльності, а також окреслив перспективи подальшої роботи в напрямку викладання іноземних мов у Тернопільському національному економічному університеті.

Також з вітальним словом виступили декан факультету міжнародного бізнесу та менеджменту, к. е. н., доцент А.М.Тибінь, завідувач кафедри англійської мови для зовнішньоекономічної діяльності, к. філол.

н., доцент Н. С. Лиса, яка підкреслила важливість пошуку нових шляхів ефективного навчання іноземних мов у світлі процесів євроінтеграції та директор агенції іноземних мов "Руна" Наталія Дячук, яка наголосила на важливості співпраці викладачів іноземних мов, вдосконаленні їх професійних якостей, на необхідності всеєвропейської стандартизації вимірювання рівнів володіння мовою.

Подальша робота конференції проходила секційно.

На засіданнях восьми секцій всебічно розглядалися теоретичні та практичні питання методики викладання іноземних мов в Україні, Європі та світі. Учасники конференції мали змогу взяти участь у роботі методичних авторських лабораторій.

Досвідом викладання ділової англійської мови поділилися представники Macmillan Олена Колесник та Наталія Шилова.

Секція "Неологізми в сучасній англійській мові" присвятила свою роботу актуальним проблемам філології, а саме формуванню іншомовної соціолінгвістичної і соціокультурної компетенції у студентів.

Жвавий інтерес і подальші дискусії викликала презентація Наталії Дячук "Міжкультурні аспекти викладання іноземних мов". Проблематика міжкультурного спілкування не є новою для викладачів кафедри англійської мови для зовнішньоекономічної діяльності, тому педагоги взяли активну участь в обговоренні доповіді, а також поділилися своїм досвідом роботи в цій галузі.

Актуальністю, змістовністю та практичною спрямованістю вирізнялася робота секції Олени Ліско "IELTS: міжнародна система тестування з англійської мови".

Питання всеєвропейської стандартизації вимірювання рівнів володіння мовою, а також підготовки студентів до здачі стандартизованих тестів є досить важливим в контексті приєднання України до єдиного освітнього простору та вимог Болонської угоди.

Доповідчі секції "Як підготувати студентів до складання стандартизованих тестів" поділилися досвідом підготовки до складання міжнародних іспитів: екзаменаційного синдикату Кембріджського університету (First Certificate in English, Certificate in Advanced English, Certificate of Proficiency in English), IELTS, TOEFL, а також методикою викладання курсу ділової англійської мови у форматі Кембріджських іспитів BEC Higher, BEC Vantage, BEC Preliminary.

Варто зазначити, що всі доповіді мали наукову та практичну спрямованість, доповнювалися таблицями, фоно-, відео-, телекомунікаційними та роздатковими матеріалами, містили результати авторських досліджень.

Всі учасники конференції отримали сертифікати, взяли участь у лотереї від Macmillan, а також мали можливість неформального спілкування зі своїми колегами.

Тетяна ЯНКОВА, ст. викладач кафедри англійської мови для зовнішньоекономічної діяльності
Фото Михайла БЕНЧА

Міжнародні конференції

«Економіка країн євразійського та африканського континентів і Україна»

— під такою назвою
22-23 березня у ТНЕУ
працювала Міжнародна науково-
практична конференція студентів та
молодих вчених, у якій взяли участь
молоді науковці

18 областей України, Росії, Словаччини, іноземні громадяни
із країн Азії та Африки,
що навчаються у країнах СНД

У вітальному слові ректор Тернопільського національного економічного університету Сергій Юрій зазначив: «Знаменним є те, що сьогодні ми розглядаємо проблему становлення економіки України, її просування на євразійській та африканській континенті.

На часі актуальними є проблеми глобалізації і державності.

Зараз фінансові потоки не мають ніяких обмежень, як це було за часів Радянського Союзу.

І там, де є прибутки, туди і надходять всі фінансові потоки. Важливим є те, яке місце у цих економічних процесах займе наша держава.

Свого часу Маргарет Тетчер сказала, що людство не може існувати без державності.

І це так, але водночас дедалі активніше відбуваються процеси глобалізації. На разі наш Університет приєднався до Болонського процесу, щоб інтегруватися у світовий і європейський простір.

Усім учасникам конференції бажаю успіхів, нестандартних рішень, щастя на нелегкій науковій дорозі».

Окрім того, учасників конференції привітали проректор з наукової роботи - Алла Мельник та проректор з навчальної роботи (зовнішньоекономічної діяльності) - Євген Савельєв.

Після урочистого відкриття і слів вітань розпочалося пленарне засідання.

У другій половині дня учасники конференції продовжили розгляд питань у тематичних секціях, а 23 березня підсумували свою роботу.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

СПІЛЬНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОЕКТ JER-26193-2005 «Кризовий аналіз і прийняття рішень в Україні»

З вересня 2006 року Тернопільський національний економічний університет на базі факультету міжнародного бізнесу та менеджменту виконує спільний європейський проект JER-26193-2005 «Кризовий аналіз і прийняття рішень в Україні». Він розрахований на три роки. Фінансування по проекту з боку Європейської Комісії становить близько 0,5 млн. євро.

До консорціуму проекту входять ще три українських університети та два європейські, а саме – Університет Риму La Sapienza (Італія), Університет Штутгарту (Німеччина), Дніпропетровський національний університет, Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського та Київський міжнародний університет. Метою проекту є започаткування з 1 вересня 2007 р. підготовки в Україні фахівців з антикризового менеджменту за європейськими стандартами.

12-14 березня 2007 року виконавці проекту Tempus-Tacis JER-26193-2005 «Кризовий аналіз і прийняття рішень в Україні» у складі Савельєва Є.В. – проф., д.е.н., проректора, координатора проекту, Куриляк В.Є. – доц., к.е.н., директора ЦЄМС, Михальчук І.Р. – к.е.н, доц. кафедри економіки підприємств і корпорацій, Шпак Т.В. – викладачка кафедри міжнародної економіки, фінансово-кредитних відносин та маркетингу, взяли участь у міжнародній конференції «Аналіз кризових ситуацій в Україні та прийняття рішень».

Конференція відбулася в рамках проекту Tempus-Tacis JER-26193-2005 «Crisis Analysis and Decision Making in Ukraine - Кризовий аналіз і прийняття рішень в Україні».

У роботі конференції взяли участь також представники всіх університетів – членів консорціуму і студенти господарів зустрічі - Дніпропетровського національного університету.

Основними темами, які дискутувалися, були: сучасний європейський досвід підготовки магістрів на прикладі програми „Master in State Management and Humanitarian Affairs” Римського університету La Sapienza, використання сучасних інформаційних технологій у викладанні, огляді і аналізі стану робочих програм навчальних дисциплін спеціалізації «Аналіз кризових ситуацій в Україні та прийняття рішень» в українських вузах. Особлива увага була приділена започаткуванню підготовки магістрів

зі спеціалізації «Кризовий аналіз та прийняття рішень» в чотирьох українських ВНЗ-партнерах.

Представники нашого Університету представили до обговорення три концепції підготовки фахівців з кризового аналізу в ТНЕУ.

В Університеті передбачається розробити навчальні плани і програми з таких спеціальностей:

а) міжнародна економіка (спеціалізація – кризовий аналіз і прийняття рішень);

б) державна служба (державне управління і гуманітарні справи);

Магістр бізнес адміністрування (зовнішньоекономічна політика і державні справи).

З огляду на різну специфіку українських університетів, Київський міжнародний університет готуватиме фахівців з кризового аналізу у межах спеціальності «Зовнішня політика», Дніпропетровський національний університет – «Політологія».

Набір студентів на ці магістерські програми планується почати з 1.09.2007 року.

Потрібно зазначити, що мова навчання за програмою – англійська.

Студенти, які навчатимуться за цією програмою, мають можливість отримати поряд з українським дипломом також європейський диплом. Для цього мінімальною вимогою до студентів є участь у місячній літній школі при університеті Риму La Sapienza. Ще однією особливістю проекту є те, що аналогічний проект університет Риму завершив із Університетами Белграду (Сербія) та Сараєво (Боснія і Герцоговина). Тому європейський диплом, що отримуватимуть наші студенти, підписуватимуть ректори трьох європейських університетів (Риму, Белграду, Сараєво) і чотирьох українських

(Тернополя, Дніпропетровська, Києва, Сімферополя).

На конференції було проведено огляд і аналіз стану розробки робочих програм та навчальних планів із дисциплін, що повинні підготувати українські вищі навчальні заклади для підготовки магістрів зі спеціалізації «Аналіз кризових ситуацій в Україні та прийняття рішень». Це такі дисципліни: геополітика, міжнародні організації та міжнародні відносини, інституційне будівництво та права людини, економікс, гуманітарні справи та права людини, екологія, управління якістю охорони здоров'я.

Великий інтерес серед учасників конференції і особливо студентів Дніпропет-

ровського національного університету викликала презентація Тернопільського національного економічного університету, яку зробив проректор з навчальної роботи (міжнародної діяльності), проф. В.Є. Савельєв. У дискусії взяли участь доценти В.Є. Куриляк і І.Р. Михальчук, а також Шпак Т.В. Дніпропетровські ЗМІ, включно з програмами телебачення, широко висвітлювали події і питання конференції.

Треба зазначити, що на факультеті міжнародного бізнесу та менеджменту виконується ще один спільний європейський проект CD_JEP-24244-2003 «EU Standards in Teaching International Tourism Economics – Стандарти Європейського Союзу у підготовці економістів з економіки міжнародного туризму».

В рамках цього проекту здійснюється підготовка фахівців українською та англійською мовами за спеціалізацією «міжнародний туризм» в рамках спеціальності «міжнародна економіка». Фінансування з боку Європейської Комісії за проектом становить близько 0,5 млн. євро. До складу консорціуму поряд з ТНЕУ входять Університет Західної Македонії (Козані, Греція), Університет політехніки Каталонії (Барселона, Іспанія), Житомирський державний технологічний університет і Київський міжнародний університет.

За зазначеними проектами у січні-лютому 7 викладачів стажувалися в Університеті Риму. У квітні-травні планується стажування в Університеті Барселони 2-х викладачів і 3 студентів, в Університеті Західної Македонії (Козані, Греція) 4 викладачі і три студенти. Це сприятиме забезпеченню рівня викладання за європейськими вимогами.

За рахунок проектів у травні будуть закуплені комп'ютерні класи та клас відеоконференцій для проведення спільних занять з партнерами.

Міжнародні симпозиуми

Неповторне місто
Сан Дієго

розташоване на узбережжі Тихого океану неподалік від Мексики, має субтропічний клімат і дуже привабливе для туристів

З 6 по 8 лютого професор Анатолій Саченко, завідувач кафедри інформаційно-обчислювальних систем і управління, керівник Україно-Американської програми з комп'ютерних наук брав участь з доповіддю в роботі міжнародного симпозиуму "Sensor Application Symposium 2007" (SAS 2007), який відбувся у місті Сан Дієго, Каліфорнія, США. Тема доповіді була "New Method of Dispersion Minimization of Si p-n Junction Temperature Sensors".

Протягом симпозиуму проф. Саченко провів робочі зустрічі з Kang Lee, провідним спеціалістом National Institute of Standard and Technology (NIST) і доктором Darold Wobshal, директором фірми E-Sensors, на яких обговорювали зміст та етапи виконання двох проектів, що подані за програмами First Step to Market і Collaboration Grant Program, Civil Research Development Foundation. Крім того, було обговорено з представниками IEEE Instrumentation & Measurement Society ряд важливих аспектів підготовки міжнародної конференції IDAACS'2007 у Дортмунді у вересні 2007 року.

Між іншим, місто Сан Дієго, яке розташоване на узбережжі Тихого океану неподалік від Мексики, має субтропічний клімат і дуже привабливе для туристів. Особливо популярним є порт і бухта, де розміщена військово-морська база США, а також діючий музей і меморіал на честь загиблих моряків, спісані авіаносці, підводні човни тощо.

Анатолій Саченко також відвідав Університет штату Мейн у м. Ороно, Мейн, США з 9 лютого по 14 лютого, де були проведені планові роботи з проекту NATO NIG 982000 разом з професором George Markowsky, керівником проекту з американської сторони.

Крім того, проф. Саченко зустрівся з Karen Voucias директором департаменту міжнародних програм та іншими представниками адміністрації UMaine та обговорив стан виконання договору про обмін студентами між UMaine і ТНЕУ.

На світліні —
професор Анатолій САЧЕНКО

Зустрічі

Навчання іноземних
громадян в
Україні цікаве і
результативне

19 березня відбулася зустріч слухачів підготовчого відділення для іноземних громадян з партнером університету по роботі з іноземними студентами, громадянином Алжиру Буазалією Абделькадером. Зустріч розпочалася з круглого столу із проректором з навчальної роботи (міжнародні зв'язки) д.е.н., проф. Савель'євим Є.В. та завідувачем підготовчого відділення для іноземних громадян к.е.н. Трілленберг Г.І., на якій обговорювалися результати навчання студентів в Україні та перспективи подальшої співпраці. Слухачі підготовчого відділення мали можливість висловити свої пропозиції та побажання.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

Цікаво отримати інформацію «з перших вуст», — вважає перекладач відділу інформації та зв'язків з громадськістю Ольга Федорович, розпитуючи про роботу Міжнародної конференції слухача підготовчого відділення ТНЕУ для іноземних громадян Зішана Ахмеда (див.фото).

Промовляють писанки
крізь віки до нас.
Воскресіння Господа,
Великодня час!
Миру Вам, достатку,
радісті, краси,
щирої любові, вічної весни!

Звідуєлі

«Подвиг героїв народу
житиме з нами в віках»

Під такою назвою в актовій залі ТНЕУ відбувся творчий звіт художніх колективів та виставка декоративно-прикладного мистецтва «Закохані у творчість» (із робіт студентів Університету). Про свою діяльність звітували: гурт «Банк-Нот» (керівник — заслужений працівник культури України Світлана Сорочинська); народний вокальний ансамбль «Галичанка» (керівник — Мирослава Бурик); ансамбль бандуристів (керівник Ореста Мочула); ансамбль народних інструментів (керівник Роман Турчин); гурт «Ексклюзив», ексцентрик-балет «Т.А.Н.Г.о» і зразковий ансамбль танцю «Атеш» (керівник Любов Гриневич та Ольга Гайбура); гурт «Називний відмінок» (керівник Сергій Родько); Катерина Смолова, Яніна Домбровська, Лілія Крисовага, Олег Коваль, солісти театру пісні «Літопис» Людмила Боднарівська та Іван Мартинов (керівник Руслан Ішук); ансамбль танців світу «Сіамса» (керівник Оксана Ярушевська).

Працювало компетентне журі, яке зробило відповідні висновки стосовно роботи художніх колективів.

Додам, що глядачам сподобався концерт, незважаючи на певні технічні неполадки, через які найбільше хвилювань дісталось учасникам зразкового ансамблю танцю «Атеш». Та все одно — атешівці були неперевершені!

КЛУБ «ВЕКТОРАЛЬ»
мріє стати всеуніверситетським

22 березня на факультеті банківського бізнесу відбулась презентація психологічного клубу «Вектораль».

Створення клубу ініціювала кафедра психологічних і педагогічних дисциплін ТНЕУ.

З вітальним словом до студентів звернувся завідувач кафедри, к.п.н., доцент Василь Ященко, роз'яснивши присутнім і назву клубу (Вектор — спрямування; Пектораль — неповторність), і мету його створення.

Декан факультету банківського бізнесу — к.е.н., доцент Василь Ткачук підтримав проект кафедралів і побажав подальших творчих та наукових успіхів новому студентському об'єднанню.

А вже 28 березня — на наступному засіданні клубу було зрозуміло, що клуб «Вектораль» потрібен: прийшло багато студентів, а ще більше у них було запитань, на які відповідали керівники центрів клубу: соціальних відносин — викладач-стажист Мирослава Барна; психологічних студій — ствикладач Оксана Коваль і викладач Марія Корман; суспільно-політичного центру — завідувач кафедри психологічних і педагогічних дисциплін Василь Ященко. Чекає свого керівника літературно-мистецький центр, навколо якого уже згуртувалося чимало студентів. Зрештою, студенти можуть відвідувати будь-який центр, аби врешті визначитися і «прикипіти» до якогось конкретного. Саме у цьому й суть клубу «Вектораль» — кожен шукач має знайти свою неповторність.

Зацікавилися? Приєднуйтесь, адже двері клубу відчинені для студентів усіх факультетів Університету.

Марія БАЛЩЬКА

Туга на серці людини чавить її, добре ж слово її веселить.
Приповіді Соломона

Шевченкіана

ДУХОВНИЙ СИМВОЛ УКРАЇНСТВА — ТАРАС ШЕВЧЕНКО!

Центральною постаттю українства, його духовним символом є Тарас Григорович Шевченко. Його творчість, як у XIX ст, так і сьогодні працює на об'єднання українців та утвердження державності України. Поет став серцевиною українського національного духу, епіцентром української культури.

Поет жив і творив задля України. Ця ідея проходить лейтмотивом майже у всіх його творах:

*Свою Україну любіть,
Любіть її ..... Во время люте
В останню тяжкую мить
За неї Господа молитесь...*

Шевченкова любов до України – не абстрактне почуття до омріяного ідеалу. Це любов до конкретного народу, «людей закованих моїх», в силу якого він глибоко вірить:

*Борітеся – поборете,
Вам Бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля святая...*

Для поета земля України, її народ не були лише територією проживання та населенням. Це складники єдиного поняття – українська нація, основою якої є самобутня духовна культура. Шевченко вважав себе частиною свого народу і тому реально відчував його біль:

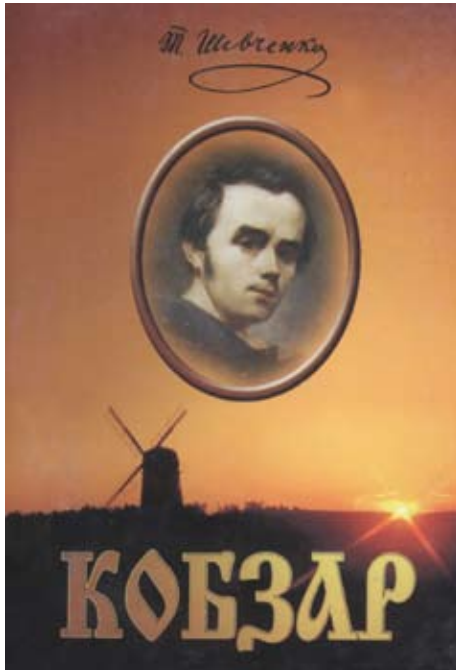
*Та не однаково мені
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її окрадену, збудять....
Ох, не однаково мені.*

Для народу, особисті почуття автора відтворилися у напруженій емоційності поетичного доробку. Геніальний поет прийшов до свого народу як пророк. Дослідник творчості поета В.Горський констатує: «Шевченко... перебирає на себе функцію репрезентанта духовних цінностей народу, носієм яких було передусім селянство.

З іншого боку, своєю творчістю він звертається до вищих кіл суспільства, хоча сам не стає їх часткою.» Це стало можливим завдяки ототожненню себе Україною, як сказав П.Куліш: «Широко обняв він Україну з її могилами кривавими... з її страшною силою...»

Вийшовши з найбільш приниженої верстви, з селян-кріпаків, Кобзар приніс нову правду своїм землякам. Геніальний поет став творцем нової моралі та нової епохи. На відміну від своїх сучасників Шевченко дивився на історію України не з погляду етнографії фольклору, а з погляду української державності. Він наголошував, що потрібна гідність і

**Почаївська Лавра з Півдня.
Т.Г.Шевченко (Акварель. Жовтень,
1846 р.)**

єдність для того, щоб вибороти омріяну волю. Тому прозвучало: «Розкуйтеся, братайтеся!» Це вже не бажання співати, чи говорити українською мовою. Це чітко висловлене прагнення бути повноправним господарем у власному домі. «В своїй хаті – своя правда, і сила, і воля.»

Пророк відмовився від традиції не protivлення злу, тому закликав до активної боротьби:

*«Щоб здобути химерну волю,
Треба миром, громадою
Обух сталить...»*

Об'єднання України і Росії в єдиній державі Кобзар вважав за найбільше нещастя України джерело її національного гноблення. Це є причиною докорів Богдану Хмельницькому. Без зайвого пафосу можна сказати, що Шевченкове слово оживило завмерлий національний організм українців. Поширилася ідея єднання розмежованої на дві частини нації.

Собор Почаївської Лаври (внутрішній вигляд). Т.Г.Шевченко (Акварель. Жовтень, 1846 р.)

Так було започатковано нову епоху в історії України, процес національно-державницького визволення, який тривав впродовж наступних століть.

Поет нагадав землякам про славне минуле для того щоб розбудити потребу змагатися за своє майбутнє, тому виникла галерея героїчних образів: Іван Підкова, Семен Палій, Гамалія, Гонта та інші борці за волю, життя яких є зразком слугування Батьківщині. Велич козацького героїзму оживала ідею самостійності України.

*Слава не поляже;
Не поляже, а розкаже
Що діялось в світі
Чия правда, чия кривда
І чії ми діти
Наша душа, наша пісня
Не вмере, не загине...
От де, люде, наша слава
Слава України!*

Він закликає свій народ до єдності, мудрості, до плекання славних своїх традицій, до освіти Пантелеймон Куліш писав: «Наші молоді мрії знайшли в Шевченкові благословенне оправдання, знайшли запоруку своєї будучини. Се вже був не Кобзар, а національний пророк...» Так соціально-кріпацька свідомість поета, зумовлена його походженням, переродилася в міру його зростання в свідомість національно державну. Шевченко дав українському народові розуміння нації як духовно-ідейної спільноти «живих, мертвих і ненароджених» - минулого, сучасного і майбутнього єдиної родини. І цілком справедливо зауважив видатний українознавець Іван Огієнко (Митрополит Іларіон):

«Тарас Шевченка з бігом часу став у нас поетом, пошана до якого перетворилася на всенациональну... Це він помітно перетворив і далі перетворює український народ на політично й національно дозрілу націю, це він дав усім нам національну політичну ідеологію.»

Ці слова сказані на поч. ХХст. актуальні й сьогодні. Адже молода держава Україна повинна ще стати українською. Процес національного самоусвідомлення українців ще не завершено.

І саме Шевченко допомагає нам стати єдиною етнічно-духовною спільнотою, суцільним організмом.

Шевченко і сьогодні вчить нас, як бути господарями у своєму домі...

**Оксана РУДАКЕВИЧ,
к.філос.н., ст.викладач кафедри філософії**

Вид на околиці з тераси Почаївської Лаври. Т.Г.Шевченко (Акварель. Жовтень, 1846 р.)

**Уста правдиві стоятимуть вічно... В путі праведности є життя, і на стежці її нема смерти.
Приповіді Соломона**

ЙДЕМО ВКЛОНИТИСЬ ГЕНІЮ ТАРАСА

— так називався літературно-мистецький вечір, який організували для студентів ТНЕУ управління позанавчальної діяльності та виховання і профком студентів Університету

Цікавим доповненням вечора був документальний фільм про Т.Г.Шевченка. І ось на екрані — “Кобзар”, який, фактично, став синонімом сумління свого часу, бо сам автор зібрав сюди кожну сльозинку, найменший стогін кріпака. Духовну велич і красу народу він підніс на найвищу височину, чим збагатив увесь світ. Ім'я Тараса Шевченка стало символом українського народу. Його “Кобзар” лежить на столі поряд з хлібом, а пісні його вишиті на рушниках...

Хвилююче в актовій залі ТНЕУ злинуло “Зоре моя вечірняя, зійди над горою...”, а за кілька хвилин “Садок вишневий коло хати”, “Думи мої...”, — це вокальний ансамбль Університету “Галичанка” (кер. Мирослава Бурик) і ансамбль бандуристок (кер. Ореста Мочула) сердечно вплели у вінок Кобзареві свої пісенні дарунки. Їх доповнила Поезія Шевченка “І мертвим, і живим, і ненародженім землякам моїм в Україні і не в Україні моє дружнєє посланіє”, яку прочитав народний артист України В'ячеслав Хім'як, уривок з поеми “Катерина” прочитала студентка факультету фінансів Оксана Балущка. Вірш Марії Баліцької “Сердечний рай” (за “Молитвою” Тараса Шевченка) прочитав актор Тернопільського обласного академічного драматичного театру імені Тараса Шевченка Андрій Мандзюк.

Ведучі вечора — студенти Університету — Наталія Канюка, Яніна Домбровська, Юрій Масляк, Володимир Фридель піднесли розповідали про життя і творчість Генія українського народу. А вже пишучи про історичну долю своєї землі, Шевченко думав про майбутнє — про нас, сучасників.

Він промовляє до національної свідомості українців, до честі і гідності кожного. Ми вчимося у Тараса і пишаємося своєю Україною, її історією і славою. А ще — пісню, бо українська пісня славиться на весь світ.

До віночка Кобзареві свої пісні долучили Наталя і Зоряна Біляшевич — “Україна”; тріо “Гармонія” — “Шевченку”; “Три дороги” і “Найбільше у світі диво” — гурт “Струни серця” (кер. Алла Бінцаровська); “О мово рідна...” — гурт “Галичани”; Заслужений працівник культури України, заступник проректора з питань гуманітарної освіти та виховання ТНЕУ Світлана Сорочинська — “І все це я та Україна”.

Марія ЧАЙКА

СЕРДЕЧНИЙ РАЙ... (За “Молитвою” Тараса Шевченка)

Звучала музика небес...
Співали жайвори осанну, —
Коли молився наш Тарас
За надзведеною “Україну”.

Просив, щоб людям “Всеблагий”
Зіслав Своєю могутню Силу,
Щоб “чистих серцем” оберіг
Й дав Ангелів, “щоб їх хранили”.

Собі ж молив “сердечний рай”,
Як розкіш у житті земному.
Просив: “Любити правду” дай
“І братолюбіє” потому...

Молився ревно наш Пророк —
Богом представлена Людина.
Ішов “крізь терни — до зірок”,
Щоб була вільна Україна!

Почув Господь палкі слова —
Подав Україні волю й славу.
... “Єдиноmysлія” — нема.
“І братолюбіє” — лукаве.

Та тут не винен нам ніхто —
Розбрат привносять не чужинці:
Показують своє ество
“Злочасинаючі” вкраїнці.

...А музика небес — звучить.
Осанну жайвори співають —
“Україну”, як Шевченків рай,
Невтомно серцем прославляють.

Марія БАЛІЦЬКА

КОНКУРС ЧИТЦІВ

в рамках вшанування Великого Кобзаря провело управління позанавчальної діяльності та виховання серед студентів Університету. Майбутні фінансисти, банкіри, обліковці, менеджери, управлінці, податківці, юристи відповідально-виразно декламували вірші чи уривки з поем Тараса Шевченка, а також власні твори, присвячені Пророкові України.

(Влас.інф.)

ВДИВЛЯЮСЬ В ОЧІ БАТЬКА ТАРАСА

Вдивляюсь в очі батька Тараса.
Веду із ним тихесеньку розмову.
Росте пшениця, світять небеса.
Несу подяку кобзі, слову.

Усе змінилось: світ, життя, душа
І Катерина не доношує дитя.
Знов люд шукає милості в грошах,
А гайдамаки утікають від буття

Вдивляюсь в очі батька Тараса.
Веду із ним тихесеньку розмову.
Росте пшениця, світять небеса.
Несу подяку кобзі, слову.

Марічка ДЕРІЙ

ЧУЖОГО НАУЧАЄМОСЬ і свого не цураємося

12 березня 2007 року іноземні студенти груп ПВін-01, ПВін-02, разом із викладачем кафедри англійської мови для ЗЕД Мирославою Кривоус, взяли участь в Шевченківських читаннях, присвячених Дню пам'яті Великого Кобзаря. Відомий «Заповіт» був представлений п'ятьма мовами світу: українською, англійською, французькою, мовами урду та хінді. Іноземні студенти із задоволенням читали поезії Т.Г.Шевченка українською мовою, зокрема “Садок вишневий коло хати”, “Думи мої, думи”, “Реве та стогне Дніпр широкий” та ін. На святі були присутні викладачі кафедри англійської мови для ЗЕД та представники підготовчого відділення для іноземних громадян.

Після закінчення студенти поділились враженнями:

“Я був вражений тим, наскільки багата українська мова, наскільки вона милозвучна. На Шевченківських читаннях я розповідав відомий “Заповіт” на французькій мові. Мені було цікаво зрозуміти той зміст, який автор хотів передати у рядках цього вірша” (Фабріс Нзіан).

“Мені було дуже приємно приймати участь у Шевченківських читаннях. Я розповідав “Заповіт” на українській мові. І це було чудово, що гості, які прийшли, могли відчувати те, як ми, іноземні студенти, поважаємо українську культуру” (Шехзад Аршид).

“Я прочитав багато поезій, деякі з них про природу, деякі — про кохання. Але поезії Шевченка, які читав нам наш викладач, були про любов до своєї батьківщини. Я розказував “Заповіт” на англійській мові, я намагався передати настрої цього вірша до глядачів. І я вважаю, що в мене це вийшло” (Імран Аслам).

“Гаслом Шевченківських читань були слова поета “Чужого навчається та свого не цурайтесь”. І я вважаю, що слова були вдало підібрані до нашого заходу. Я розказував український “Заповіт” своєю рідною мовою, мовою хінді. Я дуже хвилювався, але коли глянув на враження наших гостей, то був приємно вражений, тому що їхні очі випромінювали задоволення. Це був найприємніший момент у моєму житті” (Мохіт Кочхар).

“Коли наш викладач запропонувала нам провести захід, присвячений великому українському поету, то ми із задоволенням погодилися взяти участь. Кожен хотів декламувати. Вірш, який я розповідав — це “Садок вишневий коло хати” (Кайсар Махмуд).

Наталія ЛІСА,
зав.кафедри англійської мови для ЗЕД
Переклад — Кривоус М.Б.

Радість людині — у відповіді її уст, а слово на часі своєму — яке воно добре!
Приповіді Соломона

Шевченкіана

УКРАЇНЬСЬКА ЯЛТА

В житті кожного українця Шевченківські Дні — це час, коли кожен з нас повинен переосмислити свою українську сутність, поглинути в глибини своєї душі, запитуючи себе, а яким українцем я є.

Цьогоріч у ці Дні мені довелося бути в нашому навчально-консультаційному центрі у Форосі. Доля подарувала мені можливість відкрити для себе Українську Ялту, її приспаний національний дух, яким вона може пишатися.

Першим осередком українства став для мене Ялтинський історико-літературний музей Лесі Українки.

Дочка Волині провела в Ялті два роки свого життя, саме тут був записаний її голос.

З розповіді працівників музею, до речі, вишуканою українською мовою, я дізнався, що на початку ХХ століття в Ялті функціонував український театр, в якому часто бував Олександр Олесь, з цим містом пов'язав своє життя легендарний кобзар Гнат Гончаренко.

Саме в Ялті українець Олексій Нирко зібрав найбільшу в Україні колекцію бантур...

Другим святом для українців містом у цьому південнокримському місті є Полікуровський меморіальний цвинтар, де знайшов свій останній спочинок ялтинський лікар, відомий український співавтор Степан Руданський. На його могилі викарбовано такі слова: *„На могилі не заплаче ніхто в чужині. Хіба хмаронька заплаче дощем по мені”.*

Не тривожся, душе поета, тебе не забула Україна, навіть тут, у зрусіфікованому місті, крізь століття живе твоє слово.

Родзинкою Ялти став відкритий у минулому році музей „Чехов і Україна”, експозиція якого доводить незаперечно українське коріння великого майстра слова. Бабцею та дідом Антона Павловича були нащадки козацького роду — Георгій та Єфсинья Шимко.

Цікаво, що першим біографом Чехова був Михайло Грушевський.

А у Форосі слухачі магістерської програми за спеціальністю „Державна служба” на своїй останній парі читали вірші Тараса Шевченка.

Українське слово, українська пісня живе у Криму і чекає, що може колись Велика Україна не словом, а ділом повернеться до українців півострова.

В єдину українську гімназію Севастополя конкурс — п'ять дітей на одне учнівське місце, а у небагатьох українських школах, в Сімферополі на залізничному вокзалі немає жодної газети рідною мовою...

Невже для цього так багато треба.

Українці, де ми?

Григорій МОНАСТІРСЬКИЙ

Вісті з філії

МІС УНІВЕРСИТЕТ-2007

На початку весни Вінницький інститут економіки ТНЕУ запропонував конкурс, що вже став традиційним, - „Міс Університет-2007”. Участь у ньому взяли найбільш вродливі, артистичні і талановиті студентки нашого інституту. За досить короткий час конкурсантки відповідально підготувалися до чотирьох конкурсів з яких склався цей захід.

Почалося свято з виходу учасниць у розкішних вечірніх сукнях. Група підтримки, що складалася з одногрупників та друзів, жваво вітала вихід кожної з красунь. У першому конкурсі „Візитка” дівчата повинні були презентувати себе: розповісти про значення свого імені, характер, звички, уподобання і захоплення.

Справжня сучасна жінка повинна вміти поводитись на публіці, підтримувати розмову на будь-яку тему і, взагалі, достойно виходити з різних ситуацій. Тому наступним випробовуванням став конкурс „Інтерв'ю”, в якому учасниці відповідали на поставлені питання, демонструючи свої інтелектуальні здібності і красномовство. Кваліфіковане журі оцінювало комунікабельність і ораторське мистецтво.

Панує думка, що бути жінкою — це справжній талант. Тоді якими талантами повинна володіти сама жінка? За умовами наступного конкурсу кожна дівчина виконала творчий номер. Дівчата танцювали вальс, танго, диско та сучасні танці. Деякі учасниці продемонстрували вокальні дані — співали. Також глядачі насолоджувались ліричними рядками віршів та прози. Усі присутні у святковій залі належним чином оцінили майстерність виконання та оригінальність наших красунь.

Останнім випробуванням для конкур-

санток став конкурс „Дефіле”. У ньому оцінювались грація конкурсанток, легкість та тендітність їх ходи, вміння носити вишукане вбрання — бальну сукню. Тому усі присутні немов опинились у ХІХ столітті на світському балу. Дівчата виглядали, як справжні леді і тому у залі не стихали оплески навіть після завершення конкурсу. Нарешті настав кульмінаційний момент нашого святкового вечора — журі визначилося із своїм рішенням. Почесну місію оголосити ім'я переможниці конкурсу виконав директор Вінницького інституту економіки ТНЕУ Борис Погрішук, який очолював суддівську колегію конкурсу. Володаркою титулу „Міс глядацьких симпатій” стала Онуфрійчук Ірина. Титул „Віце — міс Університет - 2007” отримала Ковтун Ірина.

Ім'я дівчини, яка виборола корону, стрічку і титул „Міс Університет - 2007”, — Іванюк Христина. Далі було багато прізв'язів та подарунків, спалахів фотокамер, ну і, звичайно, квітів та усмішок. Якщо описати двома словами — свято вдалося! Вродливі дівчата, чудова організація і прекрасна атмосфера зробили цей вечір незабутнім!

Піквинки

КРЕДО ПРОФЕСОРА ФІЛОСОФІЇ

Професор філософії, стоячи перед аудиторією студентів, взяв п'ятилітрову банку і наповнив її камінцями, кожний не менше трьох сантиметрів в діаметрі.

А потім запитав студентів, чи повна банка?

Відповіли: Так, повна.

Тоді він відкрив банку горошку і висипав його в цю ж банку, трішки трусонувши її.

Звичайно, горошок заповнив вільне місце між камінцями. Ще раз професор запитав студентів, чи повна банка?

Відповіли: Так, повна.

Тоді він взяв коробку з піском і висипав його в банку. Звичайно, пісок зайняв існуюче вільне місце і повністю покрив банку. І це раз професор запитав студентів, чи заповнена банка?

Відповіли: так, і на цей раз незаперечно вона повністю повна.

Тоді з-під столу він дістав дві баночки пива і вилив їх в банку до останньої краплі.

Студенти дружно сміялися.

- А зараз я хочу, - сказав професор філософії, - щоб ви зрозуміли, що: банка — це ваше життя; камінці — це найважливіші речі у вашому житті: сім'я, здоров'я, друзі — все те, що необхідне, щоб ваше життя залишилося повним, навіть у випадку, якщо все решту втратиться; горошок - це речі, які особисто для вас стануть важливими: робота, дім, автомобіль; пісок — це всі інші дрібниці.

Якщо з самого початку заповнити банку піском, не залишиться місця, де змогли б розміститися горошок і камінці. Так само у вашому житті, якщо тратити весь час і всю енергію на дрібниці, не залишиться місця для важливіших справ.

Займайтесь тим, що вам приносить щастя: любіть батьків, приділяйте увагу вашим коханим, зустрічайтесь з друзями. Завжди буде ще час, щоб працювати, займатись домашнім господарством і т.д.

Займайтесь, насамперед, камінцями, тобто найважливішими справами в житті; визначте ваші пріоритети, а решту — це тільки пісок.

Тоді студентка підняла руку і запитала Професора, а яке ж значення має пиво?

Професор усміхнувся: “Я радий, що ви мене про це запитали. Я це зробив просто, щоб вам доказати, що яким би насиченим не було ваше життя, — завжди є місце для баночки пива”.

Підготувала Лілія ВАЩИШИН

Розум — джерело життя власникові його.

Приповіді Соломона

Шляхами стрілецької слави

ВОНИ НЕ ЗНАЛИ, ЩО ДЛЯ НИХ ВЖЕ ЗАВТРА МОЖЕ НЕ НАСТАТИ...

У жовтні 2006 року студенти факультету фінансів ТНЕУ мали змогу пройти шляхами стрілецької слави, спочатку по схилах гори Лисоня, а потім і в актовому залі, на меморіальній академії. Обидва заходи були ініційовані кафедрою українознавства, і, що важливо, підтримані керівництвом факультету фінансів та університету в цілому. Однак ці зусилля могли виявитися марними, якщо б для студентів поняття історичної пам'яті та національної свідомості стали порожнім звуком.

Справді, сучасну молодь сьогодні важко вразити гучними промовама, яскравими описами чи грандіозними кінопопеями про історичне минуле України. Зацікавити, а тим паче, змусити замислитись видається найважчим завданням і в навчальному, й у виховному плані. Адже всі події, віддалені в часі, а інколи й замовчувані взагалі, сприймаються не так гостро й не викликають бурхливих емоцій, навіть якщо й від них залежало майбутнє прийдешніх поколінь.

Така доля спіткала українське стрілецьтво. Коротка трагічна історія обернулася роками мовчання й забуття. Демократичні процеси й національне відродження у 90-х роках на Україні посприяли поверненню імен УСС із забуття та не змогли надолужити втраченого для історії нашої держави. Сьогодні, після численних наукових досліджень і розробок, про січових стрільців можна дізнатися із багатьох джерел, в тому числі із підручників. Та звичайна констатація фактів, навіть хвалебного змісту, не викликає тих справжніх почуттів, які наповнюють кожного, хто особисто побуває на місцях історичної слави.

Для багатьох студентів подорож на Лисоню, на якій відбулися найтрагічніші для українців битви Першої світової війни, стала символічним виявом вшанування пам'яті полеглих героїв. По осінньому похмура погода, густий туман, з якого ледь виднівся Хрест скорботи і слави, нав'яли роздуми на всіх присутніх. Слова молитви та розповіді про перебіг подій 1916 року раз у раз переймав вітер, пронизуючи кожного до кісток чи то від холоду, чи від почутого. Всього лише кілька годин подорожі в минуле, а отримані враження доповнили картину стрілецької історії, вилвились у віршовані і прозові твори.

Однак Українські Січові Стрільці відстоювали честь та інтереси української держави не лише зі зброєю в руках, але й з пером. Ті літературно-мистецькі надбання не втратили

своєї актуальності й до сьогодні. Це довела Меморіальна академія "Шляхами стрілецької слави", якою студенти продовжили свою мандрівку на струнах стрілецьких мелодій. І знову в пам'яті поставали ті, хто свої мрії, сподівання й ціле життя віддали за мир і спокій рідної держави.

Тож, найкращою подякою за їх жертвність стали щирі слова й почуття тих, задля кого здійснено цей подвиг:

*Скажи, чому сьогодні ти
так зневажаєш Україну,
За що плюндруєш нашу мову –
милу, солов'їну?!*

*Чи пам'ятаєш ті тривожні дні,
коли на захист України стали,
Сотні, тисячі таких як ти,
вони життя своє віддали.*

*А їм ще б жити і цвісти,
а їм співають пісні, кохати...
Вони не знали, що для них,
вже завтра може не наступити...*

Ласій Марія (ОПОД 11)

Ришук Марія (ФМ 11): "Побувавши на славетній горі Лисоня я дійсно почала розуміти всі ці події, які відбувалися на ній. В моєму серці пройшла іскорка, я ніби відчула той біль, той страх смерті, що переслідували наших захисників..."

Піщатіна Зоряна (ОПОД 12): "Війна... написала це слово і вжахнулася. Нинішнє молоде покоління переосмислює історію, а в серцях старших поколінь це слово – незагойна рана, обірвані мрії, сподівання..."

Аблаєв Февзі (ФМ 11): "Українські Січові Стрільці для мене стали незамінним прикладом самопожертви, прикладом патріотизму та боротьби за українську державність..."

Лазур Роман (ФМ 11): "Поїздка на Лисоню справила на мене велике враження. Я побачив місце боїв, задавав, в думці, як це відбувалося і помолився біля пам'ятнику, віддавши честь українським героям..."

Семчин Галина (ФМ 14): "Під час цієї зустрічі в моєму серці і в серці кожного патріота своєї Батьківщини пробуджувалася національна свідомість і гордість за наше героїчне минуле..."

Бучинська Ірина (ОПОД 11): "Гора Лисоня – символ нескореного національного духу й незнищенності ідеї вільної України, стала видною для всього світу. Лисоня – це не лише пам'ятник усусам."

Лисоня – не просто сторінка історії України, не перелік цінностей для сучасного державотворення, а символ і правда народу, який будує своє майбутнє..."

Гнип Наталія (ОПОД 11): "Не захоплюватися січовими стрільцями неможливо. Вони покляли свої голови за нашу державу, вони померли, щоб ми могли жити..."

Підготувала аспірантка кафедри українознавства Олена ЦУП

Написано серцем

ЗА УКРАЇНУ ПОМОЛЮСЬ

Україно! Моя рідна Україно,
Тобі, рідненька,
низесенько вклонюсь.
З країн далеких
моє серце птахом лине.
І за тебе, Україно, помолюсь.

Твої теплоти повік я не забуду,
І солов'їний спів, що лине із гаїв.
Плекати рідну мову,
матусенько, буду.
І повернусь до українських сіл.

У рідне те село, на рідну Україну,
Де я зростала й пізнавала світ,
Де квіти росами вмивались,
Де вишень вперше зацвітає цвіт.

Туди, де все найкраще є на світі.
Туди, де найясніше світять зорі.
Де хочеться усе й усіх любити,
Де чисте небо й золотисте поле.

Україно! Моя рідна Україно,
Тобі, рідненька,
низесенько вклонюсь.
З країн далеких
моє серце птахом лине.
І за тебе, Україно, помолюсь.

Наталія БАННИКОВА (БС-31)

На конкурс — Гімн ТНЕУ
(друкується в авторській редакції)

Університет

Велична, терниста історія твоя
Крізь роки творили

твій авторитет
І ось омріяна, освітня зоря
Настала для тебе, Університет

Приспів
Університете,
ти наш Національний
Рине молодь з тобою у життя
Університете,
ти наш Економічний
У тобі їх долі і їхнє майбуття.

Національний статус отримав ти
Твої студенти це нації цвіт
Викладачі ведуть їх до мети
Прокладають їм знань граніт

Приспів
Університете,
ти наш Національний
Рине молодь з тобою у життя
Університете,
ти наш Економічний
У тобі їх долі і їхнє майбуття.

Сьогодні вони юні, красиві
А завтра це молодий рушій
Будують державу кмітливо
Спасибі тобі, Університете мій

Приспів
Університете,
ти наш Національний
Рине молодь з тобою у життя
Університете,
ти наш Економічний
У тобі їх долі і їхнє майбуття.

Рости, Університете, процвітай
Ми не забудемо твої пороги
Ну і ти про нас не забувай
Щасливої тобі і нам дороги

Олег ФУРСА, студент ФББ

Вітаємо!

Деканат факультету економіки та управління і колектив кафедри українознавства щиро здоровлять викладача Інуу ЧУЙКО із успішним захистом дисертації на тему: «Громадська та парламентська діяльність Євгена Олесницького (1860-1917 рр.), представлені на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.01 — Історія України.

Науковий керівник — к.і.н., доцент кафедри українознавства Роман МАТЕЙКО.

Поради психолога

Внутрішня педагогічна техніка як елемент забезпечення високого рівня самоорганізації професійної діяльності викладача

Досягнути оптимального внутрішнього стану у педагогічній діяльності важко, бо сама вона емоційно напружена, «це робота серця і нервів, це буквально щоденна і щогодинна витрата величезних душевних сил.

Наша праця — це повсякчасна зміна ситуацій, що викликає то посилене збудження, то гальмування». Викладач повинен уміти зберігати працездатність, володіти ситуаціями для забезпечення успіху в діяльності і збереження свого здоров'я.

Для цього важливо працювати над таким синтезом якостей і властивостей особистості, які дадуть змогу впевнено, без зайвого емоційного напруження здійснювати свою професійну діяльність: педагогічний оптимізм; впевненість у собі, відсутність страху перед студентами; уміння володіти собою, відсутність емоційного напруження; наявність вольових якостей. Усі ці якості характеризують психологічну стійкість у професійній діяльності. Мажорний тон аудиторії сприяє успішному просуванню до мети, подоланню труднощів. Не можна ходити з похмурих нудьгуючим обличчям навіть тоді, коли настрий у вас позаній.

Педагог за природною привітною усмішкою і сам стає життєрадісним. Якщо ж поганій настрий не відступає, варто змусити себе усміхнутися, утримати кілька хвилин усмішку і подумати про щось приємне. Поганій настрий почне розвіюватися. Ви заспокоїтесь, і до вас може повернутися притаманний вам оптимізм.

Регуляція емоційної сфери — це формування емоційної стійкості у професійній діяльності. Для цього потрібно дотримуватися мажорного тону, виховуючи в собі доброзичливість і оптимізм.

Допомагають набуття «м'язової радості» у фізичних діях створення зон захисного збудження (бібліотерапія, музикотерапія тощо), здатність грати.

Кожен з нас може контролювати м'язове напруження, темп рухів, мовлення, дихання. Які є конкретні прийоми?

Насамперед, регуляція м'язового напруження. Для активізації емоційного стану напружуємо групи м'язів, наприклад правої руки, даючи собі команду, що хочемо бути сильними, енергійними, або, навпаки, розслаблюємо м'язи, додаючи уявлення про вагу і тепло в руці. Фізична дія плюс уява опосередковано впливають на емоційні реакції. Треба лише знати, яким емоційним реакціям відповідає певна група м'язів. При емоціях страху, наприклад, найбільше напружуються артикуляційні і потиличні м'язи, на розслаблення їх і слід звернути увагу, відчувуючи цей стан.

Оскільки з емоційним станом пов'язане і дихання, контроль і регуляція його може привести до саморегуляції настрою. Ми спостерігаємо в житті, як змінюється дихання в різних емоційних станах: рівне дихання в сплячого; глибоке у того, хто замислився;

**Усміхайтесь, друзі, частіше, —
на Землі тоді буде світліше...
Тим паче, що усмішка пасує кожному!**

прискорене у схвильованого; «роздугі ніздрі» у людини в гніві.

Контроль за диханням, зниження його темпу, збільшення глибини зменшать хвилювання. Тому викладачеві радять справлятися з непродуктивним збудженням на початку заняття з допомогою простого способу: подивитися на аудиторію, тричі глибоко вдихнути і видихнути, привітно посміхнутися, а потім привітатися.

Реакції такого типу називаються психосоматичними. Вони діють як рефлекс, тобто приводять до обов'язкових запрограмованих змін. Це пояснюється міцним зв'язком фізичного і психічного стану. Впливаючи на фізичний стан, ми викликаємо певні емоційні реакції.

Механізм керування психосоматичними реакціями покладено в основу таких прийомів, як зміна темпу мовлення та рухів. Хочемо на занятті заспокоїтися, пригасити хвилювання — почнімо повільно ходити, пояснювати у повільному, рівномірному темпі. За кілька хвилин спрацює саморегуляція організму, яка залежить лише від вашого вольового зусилля.

Окрім вказаних способів керування психічним станом через вплив на емоційну та вольову сферу, дуже важливо користуватися і такою комплексною системою саморегуляції, що задіює і емоції, і волю, і свідомість людини, — самонавіюванням. Досягають його за допомогою аутогенного тренування. АТ складається із спеціальних вправ, спрямованих на формування в людині навичок свідомого впливу на різні функції організму — самонавіювання.

Аутогенне тренування як метод управління своїм станом було запропоноване австрійським психіатром Йоганом Генріхом Шульцом у 1932 році.

Із року в рік аутогенне тренування дедалі поширюється. Але частіше ним займаються люди, професійна діяльність яких пов'язана з нервово-емоційним напруженням, тому аутогенне тренування дає змогу людині в максимально короткий час добре відпочити, поліпшити працездатність і продуктивність

розумової праці, зосередити увагу на потрібній справі...

Аутогенне тренування складається зі спеціальних вправ, спрямованих на формування в людині навичок свідомого впливу на різні функції організму — навичок самонавіювання.

Самонавіювання найбільш ефективне при загальному м'язовому розслабленні. Цей стан називається релаксацією (довільне розслаблення м'язів усього тіла та кінцівок).

Вправи аутогенного тренування допомагають людині через самонавіювання легко викликати в собі стан релаксації, який активізує відновлення процесів нервової і м'язової систем.

Самонавіювання відпочинку, яке проводиться в стані релаксації, сприяє поліпшенню обміну речовин в організмі, прискорює відновлення його дієздатності. Ось чому аутогенне тренування є хорошим засобом, щоб зняти загальну фізичну та розумову втому, а отже, підвищує активність психічних процесів — уваги, пам'яті, мислення.

Аутогенне тренування містить низку прийомів, які використовуються в певній послідовності, тобто певними кроками.

— Перший крок передбачає необхідність прибрати зручну позу, закрити очі і зосередитися на своєму емоційному стані, усвідомивши його («Я схвильований, мені необхідно заспокоїтися»).

— Другий крок — зосередження на обличчі, прийняття спокійного, розслабленого виразу його і спрямування думок на щось приємне. Це дає змогу викликати заспокоєння емоційних центрів, а переключення думок на інше дозволяє ще посилити стан спокою. Таким чином вдається пригасити гостроту негативного переживання.

— Третій крок — підсилення стану спокою за рахунок самомасажу (подумки) шкіри обличчя і кистей рук. Внаслідок такого самомасажу лоба, носа, щік, губ, підборіддя зменшується збудження, емоційна напруга спадає. Підсилюється цей стан поелементним масажем кистей рук.

Механізм психосоматичної реакції, на якому базується ця вправа, пов'язаний із тим, що більша частина нервових клітин рухових зон кори головного мозку регулює активність обличчя і рук. Якщо їх розслабити, активність їх зменшиться, що сприятиме значною мірою заспокоєнню всього тіла.

— Четвертий крок — розслаблення язика і гортані. Це необхідно для того, щоб перервати думки про ситуацію, що травмує, ослабити збудження внутрішнього мовлення.

— П'ятий крок — регуляція дихання. Треба дихати так, наче ви вже спите.

Отже, керувати своїм психічним станом можна. Для цього викладач має змогу скористатися запропонованим арсеналом засобів для розвитку внутрішньої педагогічної техніки.

**Підготувала Оксана КОВАЛЬ,
ст. викладач кафедри психологічних та педагогічних дисциплін**

Заміри серця належать людині, та від Господа — відповідь язика.

Приповіді Соломона

До Дня сміху

Веселі веселинки

Перед модулем з вищої математики (за І.Франком)

Чого являється мені у сні?
Тригонометрія, функція і похідна,
Та дайте виспатися хоч мені!
Математико,
за що ж ти жорстока така?!
Чому, немов криниці дно студенне,
Ті теореми, правила, фігури всі складні?
Чого звертаєш ти до мене
Заплутані задачі не ясні?
І не вирішуються в темі...

Чого являється мені у сні?
Через те, що недовчила я тебе?
Господи, та ж я зубрила формули оті!
Отримаю двійку — це майбутнє таке!
Сиджу з конспектом — знати не знаю,
Читаю книжку — все минаю,
Вдивляюсь — в голову не йде,
Хто ж за мене вивчить це?!
Таке усе воно складне...

О, ні!
Являйся, формуло, мені хоч в сні!
Із двійкою мені дружити —
Не жити...
Так най доведення, що у турботі,
Неначе перла у болоті,
Хоча б до завтра доживе,
У голові моєї буде!
Хоч в сні це раз повторю я,
Така гірка доля моя —
Це математика важка...

Тетяна САРАБУН,
староста групи БС-13

Написано серцем

Кохання справжнє —
теплий вітер

Висловились
Містере, ви навчили мужності
Містере, ви додали мудрості
Ви ламали пристрасті
І казали прикрасі,
Але зрозумілим стало все!

Містере, ви здавались милим десь
Містере, ви не дали вирватись
Ви жаданим були весь
І за вами був мій світ
Але зрозумілим стало все!

Містере, ви висловились
Містере, я вже наслухалась
Ви мовчанню не навчені
І думками з серця вирвані
Так, зрозумілим стало
Це-все!

***

Не намагайся вгамувати
Все те, що відчуваєш ти,
Як серцю хочеться палаати,
То вже йому не борони.
Бо заборона лише доказ,
Що все і має бути так,
а інше- це лише напоказ,
тобі ж потрібен тільки знак,
Що двері в душу відчинити
Прийшов той самий слухний час.
Кохання справжнє — теплий вітер.
Його чекає кожен з нас.

Ксеня БАЛУЦЬКА, студентка
факультету фінансів

НАШІ ВІТАННЯ!

У березні святкують свої ювілеї доцент кафедри вищої математики Богдан Степанович Окрепкий; доцент кафедри БЖД Адам Григорович Заячківський; стожар відділу ремонтно-будівельних робіт Дмитро Іванович Вовк; доцент кафедри економічної кібернетики Роман Мирославович Пасічник; провідний бухгалтер НДВГ «Наука» Людмила Ярославівна Митник; ст.викладач кафедри спорту Петро Володимирович Левенець; методист відділу довузівської підготовки Євгенія Омелянівна Івасечко; трибуральниці Юлія Дмитрівна Гайда та Марія Микитівна Мельничук; чергові гуртожитків Мирослава Степанівна Реник та Леся Григорівна Білиця; слюсар-сантехнік Олексій Кирилович Слив'юк.

У квітні святкують свої ювілеї архіваріус ВІЕ Софія Михайлівна Борзова; сторож Ярослав Іванович Петришин; доцент кафедри іноземних мов для ОЕС Галина Іванівна Стрільчук; методист факультету фінансів Романа Миколаївна Кобильник; доцент кафедри іноземних мов для ФБС Степан Іванович Когут; ст.лаборант кафедри статистики Олена Йосипівна Припула; головний бухгалтер Університету Ганна Іванівна Гукул; оператор газифікованих котелень Калуського НКЦ Богдан Данилович Павлишин; ст.викладач кафедри цивільного права і процесу Богдана Михайлівна Стадник; завідувач сектором бібліотеки Віктор Денисович Борсук; викладач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ВІЕ Олена Семенівна Асафатова.

Вітаємо ювілярів Університету
і бажаємо щиро:

В небеснім просторі, де світяться зорі,
За березнем квітень пливе, —
Хай Матір Господня зі своїм Синочком
Несуть Вам надію і щастя земне.

ХРАНИТЕЛЬ ЦАРИНИ ЗНАНЬ

Слово колеги

Мабуть, кожна жінка має свою особисту думку стосовно того, хто є справжній чоловік, які риси характеру і зовнішність він повинен поєднувати, втілювати у повсякденні.

Одним з еталонів чоловічої справжності є випускник Університету, кандидат економічних наук, викладач, директор наукової бібліотеки Казимир Возьний, який відзначив свій 40-річний ювілей.

Наш директор народився на початку весни, і це правильно. Бо що ж є найкращим подарунком для жіноцтва, ніж такий чоловік, який зігріває своїм теплом, романтичним словом, повагою до свого жіночого колективу, бере на себе відповідальність за тих, хто поруч. Адже саме на відповідальних людях і тримається кожна держава, навіть якщо вони про це і не замислюються.

К.З.Возьний уже 15 років очолює бібліотеку, царину знань Університету, і доклав багато зусиль, знань, енергії, щоб бібліотека перейшла на рівень сучасних інформаційних технологій. Наш директор — досвідчений науковець, мудрий романтик, творча особистість, компетентна, вольова, доброзичлива і цілеспрямована людина, талановитий керівник, хороший сім'янин. Він завжди на рівні часу і технологічно, і професійно, і морально. Казимир

лину та донечок — Олю і Тетянку. Значить, заслужив!

Вельмишановний Казимире Зіновійовичу, вітаючи вас з ювілеєм, ми щиро бажаємо вам зберегти свою справжність, адже на світі мають бути вічні цінності: любов і повага, професіоналізм і дружні стосунки між людьми. Ви вмієте працювати, любити, поважати, дружити, радіти, бути завжди усміхненим, щирим і мудрим. Нехай ваша плідна праця, завдяки якій багаточереві знаходять у житті свій сенс та константи, буде щедрою на життєдайні плоди, повагу та любов.

Ми від широкого серця бажаємо, щоб усі ваші справи були невідкладні плин часу та зміні поколінь.

Хай завжди довкола будуть люди, які цінують і розуміють вас і заради щастя яких є сенс бути справжнім чоловіком!

Колектив бібліотеки ТНЕУ

На фото — К.З.ВОЗЬНИЙ і закохані у нього жінки

Всі дороги людини чисті в очах її, та зважує душі Господь.

Приповісті Соломона

До Всесвітнього Дня Поезії

Письменники України

Володимир Вознюк з Буковини; Василь Кравчук із Хмельниччини і тернопільянин Володимир Барна зустрівся із студентами факультетів фінансів та банківського бізнесу ТНЕУ в рамках проекту «Письменники України Президентському вищому навчальному закладу», зініційованого Бюро пропаганди художньої літератури.

Варто відмітити, що ректор Університету Сергій Юрій радо підтримав ініціативу письменників, а студенти зацікавлено слухали живе поетичне Слово з вуст авторів, охоче купували їх книги та стояли у черзі за автографами.

Таки мудрі діти вчать у нашому Університеті, культурні і високодуховні, адже щоб слухати Поезію, треба налаштувати душу на особливу хвилю і пірнути в інший вимір, відмінний від буденності. Такі зустрічі збагачують молодь духовно, підносять над суєтою і возносять до небес.

НА КРИЛАХ ПОЕЗІЇ

Якщо спостерігати за Мудрою Природою, — то це і є Поезія Всесвіту: подих вітру, музика дощу, пісня сонця... Додамо сюди барвистість райдуги, шелестіння трави, шепотіння грайливих хвиль, тремтіння роси, привітні усмішки квітів, радісні стукотіння пташиних сердець, — це також Поезія. Її треба лише відчуті кожною клітинкою свого тіла, доторкнутися душею до її крила і... мчати у казкові світи.

Світ панує мільйони літ... І мільйони літ люди літали на крилах Поезії — від душі до душі линули слова, які перепліталися зі струнами серця і ставали піснями: радісними чи тужливими, але так потрібними кожному.

Поезію не можна затиснути у рамки, придумані науковцями: пиши так, думай так, висловлюйся так... Це однаково, як наказати вороні туркотіти, мов голуб; жайворонкам співати, немов солов'ї; чи снігурам клетотіти, наче лелеки... Кожна пташина співає на свій мотив, і в цьому велич неповторності!

А кожен поет віршує за наказом свого серця, вишукує власний стиль...

І як важливо вслухатися у серцеспів тих, з ким Господь у житті зводить. Талановита людина вмє відчуті Поезію завжди і у всьому, адже усе довкола — прекрасне, і все створене — на радість душі.

*Співай же, серце, стоголосо!
Дзвени весняним потічком!
І досягай повним колоссям,
І знову в ґрунт лягай зерном...
Співай, душа моя крилата!
Витай у вимірах світів, —
Для щастя треба небагато:
усмішки вдячних читачів.*

Бо саме читачі визначають потрібність і цінність написаного. Тому щиро зичу усім Поетам усмішки вдячних читачів!

А шанувальникам моїх поезій дарую
“ПРОМІНЧИК РАДОСТІ”
(із збірки «Жар-Птиця»)

*Душа кричала в невимовнім смутку...
Зранене серце плакало без сліз...
...Раптом на крилах добрий Ангел хутко
Промінчик радості надійної приніс.
Серце зіплилось. Вітер кучерявий
Тривожний смутко справив на ліси...
...Один промінчик Бог зіслав із неба,
А в ньому — море радості й краси!
Мій добрий Ангел, ти також злякався?
Сама не знаю, відчай чом прийшов...
...Один промінчик так мені придався,
Як жменька щастя, віра і любов!*

З любов'ю Марія БАЛІЦЬКА

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА
ВАШКІВА

Як швидко плине час, як неблаганно він відліковує свої миттєвості. Здається, зовсім недавно, ніби вчора ми стояли над свіжим котлованом, з якого розпочалося спорудження тепер уже функціонуючого красеня корпусу №11, і він широко радів початку цього дійства, душею якого був він сам. Уже минуло відтоді майже 18 років... Збігли, як одна мить. А згаданий корпус “корпус ФПК” уже четвертий рік введений в дію і використовується як багатифункціональний об'єкт, де гармонійно

поєднані навчальні аудиторії, лабораторії, гуртожиток готельного типу та загибна кафе.

5 квітня виповнюється п'ята річниця з дня, як перестало битися серце Вашків Павла Григоровича, відомого не тільки в нашому краї, а і в Україні вченого, висококваліфікованого педагога, організатора та керівника, кандидата економічних наук, професора кафедри статистики нашого вищого навчального закладу. Всього вісім місяців не дожив він до свого сімдесятиріччя.

Народився П. Г. Вашків 21 грудня 1932 року в Львівській області в селянській патріотичній сім'ї, яка зазнала поневірянь і знущань в час тоталітарного режиму, що вплинуло на формування його світогляду та переконання.

Після закінчення Львівського торгово-економічного інституту в 1956 році, працював в системі споживчої кооперації Улянівської області, з 1957 року — заступником головного бухгалтера Тернопільської культури облспоживспілки, а з 1965 по 1967 рік працював головним бухгалтером заводу “Електроарматура”.

З 1967 року Павло Григорович Вашків перейшов на викладацьку роботу в Тернопільській кооперативній технікумі, а з 1970 року — у Тернопільському національному економічному університеті. Якраз тут і розкрився повністю його організаторський талант, хист наставника молоді і плідного науковця.

Працюючи проректором з адміністративно-господарської роботи, П. Г. Вашків вніс вагомий вклад у створення і формування матеріально-технічної бази вузу, зокрема, в спорудження навчально-лабораторного корпусу №1, гуртожитку №2. Плодом його невичерпної енергії є споруджений красень-корпус №11 — безумовно, своєрідний пам'ятник енергійній людині, яка доклала немало зусиль щоб ця споруда стала архітектурною домікантою нашого університетського комплексу.

Працюючи проректором, П. Г. Вашків поєднує її з викладацькою та науковою роботою. З 1975 року він — старший викладач кафедри статистики; через деякий час завершує дисертацію на здобуття ступеня кандидата економічних наук, яку успішно захистив на вченій раді Московського економіко-статистичного інституту в 1982 році, одержавши важливі висновки та пропозиції для економічної науки. Вони стосуються нових підходів до методик класифікації основних фондів автомобільного транспорту та оцінки їх стану та використання. За високі досягнення у науково-педагогічній діяльності Вашківу П. Г. у 1996 році присвоєно вчене звання професора.

П. Г. Вашків неодноразовий учасник республіканських і міжнародних конференцій та семінарів, на яких виступав з науковими доповідями та повідомленнями. Особисто та в співавторстві зі своїми колегами опублікував понад 120 праць, серед яких “Статистика підприємства”, “Фінансово-банківська статистика”, “Статистика промисловості” та інші.

З 1984 року П. Г. Вашків — декан факультету підвищення кваліфікації спеціалістів економіки, а з 1994 — директор інституту післядипломної освіти, де велику організаторську роботу і увагу приділяв перепідготовці кадрів, соціалній реабілітації звільнених з лав збройних сил України та працівників вивільнених з галузей народного господарства.

Усі свої знання та свій великий досвід Павло Григорович щиро передавав студентам і слухачам, які глибоко поважали його як людину і любили як викладача. Авторитет професора серед них був незаперечний. Значний його вклад в підготовку та перепідготовку кадрів для нашої молоді держави, за майбутнє якої він дуже вболівав.

Він разом з дружиною Олександрою Михайлівною виховали двох достойних синів, які продовжують справу свого батька.

Уже 5 років немає поруч з нами цієї чудової, щирої і безкорисливої людини, чуйного і доброзичливого наставника молоді, досвідченого організатора, чудового чоловіка, батька і дідуся, який користувався великою повагою та шаную серед студентів, слухачів, колег, друзів та знайомих. А пам'ять про нього, його добрі справи житимуть в серцях тих, хто працював разом з ним і близько знав його.

Вічна і світла пам'ять його душі.

ДРУЗІ І КОЛЕГИ

Фото — Олександра Вашків

Спорт

СИЛЬНІ, СМІЛИВІ, КМІТЛИВІ студенти нашого Університету

Срібним призером Чемпіонату України з легкої атлетики (штовхання ядра) серед студентів вищих навчальних закладів, що проходив 1-2 березня 2007р. у м. Запоріжжя, став першокурсник факультету міжнародного бізнесу та менеджменту ТНЕУ Євген Кур'євич (фото зліва).

Наш студент Дмитро Барановський — рекордсмен України з марафонського бігу, чемпіон Європи серед молоді (м.Фукуока, Японія) посів II місце (див. фото внизу)

БАСКЕТБОЛ: ВИЩА ЛІГА

Фінальний турнір команд вищої ліги, які виборюють 11-18 місця, наші баскетболісти почали з перемоги, причому продемонстрували рівень гри, якого вже давненько не було видно у їхньому виконанні. Але у складі БК «Тернопіль-ТНЕУ» на спортмайданчик вийшли Микола Білоус (який одужав після травми), Олексій Рябінін та Олександр Довжук. Саме зусиллями цих ветеранів наша команда здобула впевнену перемогу з «Кривбасбаскетлюкс» (Кривий Ріг) — 107:91. Молодці!!!

ВОЛЕЙБОЛ: СУПЕРЛІГА (ЖІНКИ)

У спортзалі нашого Університету стартував перший тур фіналу чемпіонату України серед команд суперліги. Чотири кращі жіночі волейбольні клуби три дні поспіль вели боротьбу за призіві місця.

За підсумками попереднього етапу змагань турнірну таблицю очолив черкаський «Круг», за ним розмістилася «Орбіта-Університет» (Запоріжжя), «Дженестра» (Одеса) та «Галичанка-Галекспорт» (Тернопіль).

Своєрідним стимулом для тернополянок було відзначення резервісток «Галичанки» — їм вручили золоті медалі та грамоти за перемогу в чемпіонаті України серед дублюючих складів. І це засвідчує, що у нашої команди підрастає надійна зміна.

Вітаючи молодих волейболісток з вагомим успіхом, ректор ТНЕУ, президент ВК «Галичанка-Галекспорт» Сергій Юрій зазначив, що успішний виступ команди у цьогорічному чемпіонаті України — це ще одне підтвердження того, що в клубі добре дбають про майбутнє головного колективу. А ще ця перемога в турнірі дублерів має надихнути на результативну гру підопічних Андрія Романовича у фінальній стадії змагань у суперлізі.

І наші спортсменки таки провели поєдинок з «Орбітою» більш відповідально та здобули дуже важливу перемогу. Але турнірне становище наших дівчат не поліпшилося, і вони продовжують займати четверту позицію. Для того, аби реально претендувати на призіві місця, їм необхідно брати очки у трьох виїзних турах.

Сміливіше, дівчата, ми за вас вболіваємо і віримо у вашу перемогу!

ВОЛЕЙБОЛІЛЬНИКИ

Шахи — гра для інтелектуалів. Тому й тягнуться сюди молоді люди, поспішають у шаховий клуб, де разом із навиками у грі вчать витривалості, рівноваги, спокою і, що не є другорядним, прораховувати наперед свої ходи і передбачати ходи суперника. Помилитися не страшно, адже поруч завжди досвідчений тренер — ст. викладач кафедри спорту Євген Мулярчук (див. фото).

Здоров'я

Чи любите ви своє серце?

Біль у ділянці серця може налякати будь-кого з нас. Інколи настільки, що поспішаємо викликати «швидку допомогу». А тепер уявіть наше щире здивування, коли кардіобригада, провівши необхідні обстеження, полегшено зітхає: «Це не серце! Просто кардіалгія».

Що ж болить у грудній клітці?

Кардіалгія — це загальна назва болю у серці, що відрізняється від стенокардії (однієї з форм ішемічної хвороби серця). Людина може відчувати колючий, ріжучий, ниючий, стискаючий біль, який може бути короткочасним (декілька хвилин), схожим на миттєвий прокол; а може тривати й днями, тижнями і навіть місяцями. В окремих випадках біль має здатність «віддавати» у ліву руку, лопатку чи охоплювати всю ліву половину грудної клітки.

У чому ж тоді полягає різниця?

По-перше, кардіалгія не супроводжується змінами в електрокардіограмі; по-друге, вона не ліквідується прийомом нітратів.

Різноманітність больових проявів пояснюється різними причинами, які їх спричиняють, і, відповідно до причини кардіалгії, «біль у серці» необхідно лікувати у різних спеціалістів.

Остеохондроз шийного відділу хребта та кила міжхребцевого диска — найбільш часті причини кардіалгії. В даному випадку біль «у серці» виникає при зміні положення шиї, руки, голови, коли відстань між хребцями змінюється. Це часто відбувається при статичному напруженні, хоча часто біль виникає у стані спокою або під час сну. Отже, якщо кардіалгія дошкуляє вам вночі чи заважає працювати за комп'ютером, шити чи креслити, — необхідно звернутися до невропатолога, ортопеда чи вертебролога.

Запальні ураження нервово-м'язових тканин часто виникають в результаті ураження вірусом герпесу, міжреберної невралгії, травми чи пухлини. Біль у даному випадку сильний, виснажливий і не залежить ні від положення тіла, ні від фізичного навантаження, ні навіть від прийому знеболюючих препаратів. Лікування — тільки після консультації невропатолога.

Окремим видом запалення є так званий шийно-плечовий синдром. «Біль у серці» в цьому випадку виникає чи посилюється при перенесенні невеликих вантажів і під час роботи з піднятими руками. Отже, якщо дивні відчуття в ділянці серця виникають, коли ви намагаєтеся замінити лампочку чи повісити штори, — необхідно звернутися до вертебролога чи ортопеда.

Деколи причина кардіалгії криється в діафрагмі — найбільшому м'язі нашого тіла. Високе її розташування в результаті здуття кишківника, ожиріння чи регулярного переїдання симулює «біль у серці», який зникає при ходьбі та зміні положення тіла з горизонтального на вертикальне. В подібних випадках діагностику та лікування проводить гастроентеролог.

Що необхідно знати кожному:

- при болях у серці обов'язково звернутися до кардіолога;

- отримавши призначення, виконувати всі рекомендації лікаря;

- з'явитися для контрольного обстеження після курсу лікування, адже жити без кардіалгії набагато краще, аніж з нею.

Любіть своє серце!

Оксана СПИВАК, лікар-терапевт

Для срібла — топильна посудина, і горно — для золота, Господь же серця випробує.
Приповісті Соломона

На книжкову полицю

ЛІЛЕЯ ЧИСТОТИ Марічки ДЕРІЙ

У передові до збірки поезій член Національної Спілки письменників України Володимир Кравчук пише: «...у віршах

Марічки Дерій я підмітив подих світлої доброти, що супроводжує її юно-віршоване слово, так просто, щиро, огранено в міру власної майстерності».

Едельвейс любові

Любов — ватра, що яскравим сльвом спалює зло, наповнюючи серце радістю. Любов — едельвейс, що росте високо на вершині, споглядаючи на низини недосконалості.

Любов — аромат вічнозеленої ялинки, яку не лякають завірюхи і морози. Любов — енергія, що сопілкою закликає до мелодійного танцю душі.

Марія ДЕРІЙ,
третьюкурсниця ФОА

БІЛИЙ ЦВІТ НА КАЛИНІ

подарував жіноцтву Університету з нагоди весняного свята ректор Сергій ЮРІЙ

У перший місяць весни розпочинається пробудження природи і, судячи з важливих відкриттів, зроблених в минулі віки, саме весною відбувається пробудження суспільної свідомості, активності людського розуму. 8 березня — це свято, коли ми приносимо хвалу жінці, без якої наш рід не міг би зайняти гідне місце у світі, без якої ми не змогли б стати нацією і народом, — так почав свій виступ ректор Університету С.І.Юрій, а на закінчення додав: «Поки існує світ, ми не перестасмо схилитися перед жіночим покликанням дарувати життя і наповнювати його високим змістом любові, добра і краси, передавати з покоління в покоління традиції високої духовності, культури, працьовитості, уміння прощати, любити і чекати».

Конкретним підтвердженням вшанування жінок стало нагородження за невтомну і віддану працю ст. викладача кафедри англійської мови для ЗЕД Ю.І.Фатєєвої медаллю «Почесний професор Університету» і ст. лаборанта кафедри економічної теорії Я.В.Шиманської медаллю «Почесний працівник Університету».

Незвичайним і зворушливим подарунком ректора з нагоди Дня весни для всіх жінок ТНЕУ був творчий вечір Остапа Гавриша „Білий цвіт на калині”, під час

якого присутні в актовій залі Університету насолоджувалися українськими, російськими, молдавськими, сербськими, англійськими піснями у виконанні Народних артистів України: Остапа Гавриша, Лілії Сандулеси, Фемі Мустафасва, гурту «Дзвони», Маріанни Гавриш, Костянтина Гільченка, Філіпа Жмахера (Сербія), Ігоря Рудого, Павла Мрижука. Полонила душі слухачів інструментальна музика...

Блискуче провела програму Людмила Вонсуль.

Марія БАЛІЦЬКА
На фото Яніни Чайківської —
Остап ГАВРИШ та Лілія САНДУЛЕСА

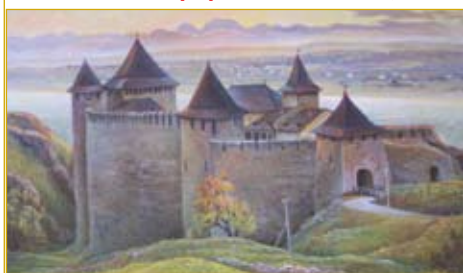
На прохання наших читачів

Село на Буковині. Полотно, олія

Два місяці поспіль зупиняли кожного, хто зайшов у фойє корпусу №1, своїм магнетизмом роботи художника Миколи МЕЛЬНИКА. «Університетська думка» у минулому випуску уже інформувала своїх читачів про цю дивовижну виставку, і саме наші читачі — студенти і працівники віддалених факультетів і філій ТНЕУ — просять

Хотинська фортеця. Полотно, олія

ЖИВОПИС, ЯКИЙ ТРЕБА БАЧИТИ

через улюблену газету передати їм красу незабутнього живопису та розповісти про художника. Знайомтесь:

Микола Мельник народився у с.Поляна поблизу славетного міста Хотина, що на Буковині. Велику школу малярства пройшов при Чернівецькому Будинку творчості у відомого живописця, народного

На фото — художник на етюдах

художника, лауреата Державних премій України Івана Холоденюка. Микола Мельник закінчив художньо-графічний факультет Курського Університету (Росія). Дипломна робота: «Пам'ятники Старовини України» — п'ять акварельних композицій, присвячених місту Кам'яню-Подільському.

Мати на подвір'ї. Полотно, олія

З 1967 року працює в Тернопільському художньому фонді Тернопільської організації Національної Спілки художників України. Художник надає перевагу технікам акварельного і олійного живопису, якими володіє однаково майстерно. Шановні читачі «УД», милуйтеся на радість серця і спокій душі живописом Миколи Мельника.

Околиця Тернополя. Полотно, олія

**УНІВЕРСИТЕТСЬКА
ДУМКА**
ОСВІТА ДЛЯ СВІТА І СУМІШ

Засновник і видавець
Тернопільський Національний
економічний університет

Рестраційне свідоцтво
ТР №424-24пр від 25.12.2006 р.
Адреса редакції:
46009 м. Тернопіль, вул. Львівська, 11
+38(0352)43-20-32(д.); +38-067-26-76-493
mariya-balitzka@rambler.ru
mariya@tane.edu.ua

Головний редактор Марія Баліцька
Кольороподіл та друк — ТОВ
«Поліграфіст»
Газета виходить з благодійною метою для
безплатного розповсюдження
Тираж 1000 Зам. №90

За зміст і достовірність фактів відповідає автор публікації. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції. Редакція залишає за собою право редагувати схвалені до друку тексти.
При передруку посилання на «Університетську думку» — обов'язкове!